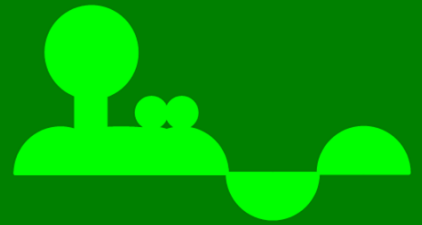

Nieuwsbrief

Landschapsbeheer Oss | Maart 2019 | Jaargang 18 | Nummer 77

Redactie Richard Ceelen, Dick Roza, René van Dorst, Jan Oomen | **E-mail** redactie@landschapsbeheer-oss.nl
Redactieadres Redactie Landschapsbeheer Oss, Braakstraat 46, 5345 XB Oss

Contact

Landschapsbeheer Oss

Tolstraat 3
5342 NH Oss
I www.landschapsbeheer-oss.nl
E info@landschapsbeheer-oss.nl

Voorzitter

Harry Peters
T 0653130585
E voorzitter@landschapsbeheer-oss.nl

Secretaris

Hanny Wagemakers
T 06-18353309
E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

Penningmeester

Jan Ploegmakers
T 0412-641500
E penningmeester@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie, Werving & Vrijwilligerscontact

Dick Roza
T 0412-642368
E pr@landschapsbeheer-oss.nl

Redactie & Website

Richard Ceelen
T 06-54218521
E redactie@landschapsbeheer-oss.nl

Juridisch Adviseur

Maarten Furnée
T 0412-454204
E juridischadviseur@landschapsbeheer-oss.nl

Werkplaats Natuur, Landschap & Cultuurhistorie

Henk Smouter (Projectcoördinator)
T 06-54288252
E hs@werkplaatsnlc.nl

Coördinator Beheer

Tonnie van Hooff (Projectcoördinator)
T 06-37456820
E tvh@werkplaatsnlc.nl

Beheerder Landschapswerf Tolstraat

Eric Megens
T 0612191210
E beheerder@werkplaatsnlc.nl

Landerij VanTosse

Hanny Wagemakers
T 06-18353309
E secretariaat@landschapsbeheer-oss.nl

De Stichting Landschapsbeheer Oss is gevestigd te Oss en ingeschreven bij KvK Oost-Brabant onder nummer 17105068 Rabobank Oss, NL94 RABO 0170 4198 94

Landschapsbeheer Oss

Inhoudsopgave

Nieuws Landerij VanTosse	2
Waar werkten we?	2
Enorme opkomst nieuwjaarsreceptie	3
Landschapsverbetering Geffen-Oss	3
In memoriam Henk van Grunsven	4
Kennismaking met Landschapsbeheer Oss	5
Vleermuizen-wintertelling	5
De Jamsessiedames van Landerij VanTosse	6
Medetellers gezocht voor Vierwindenbos	6
Start van "Schone Maas" in Lithse Ham	7
Warm welkom voor otter in Brabant	8
Kort Nieuws	9
Werkgroep Landschapsbeheer	19

Colofon

Nieuwsbrief Landschapsbeheer Oss

Maart 2019, jaargang 18, nummer 77, oplage 600.

Kopij

Wij nodigen graag iedereen uit om een bijdrage te schrijven voor de nieuwsbrief!

U kunt uw bijdrage met of zonder illustraties mailen naar redactie@landschapsbeheer-oss.nl.

De sluitingstermijn voor kopij voor de volgende nieuwsbrief is 1 juni 2019.

Foto's voorpagina

Boven: pool in de Lange Del in Huisseling (foto: Dick Roza)

Linksonder: wilgen knotten in de Lange Del (foto: DR)

Rechtsonder: bosplantsoen ligt klaar om geplant te worden in het Geffens Veld (foto: Dick Roza)

Zwerfafvalopruimploeg Skôn Schip

Bij de start van het zwerfafval-project "Schone Maas" op 9 maart in de Lithse Ham in Lith presenteerde zich ook de pas opgerichte, uit twaalf personen bestaande, zwerfafvalploeg Skôn Schip uit Lith onder leiding van Jos van den Heuvel.

De ploeg, met opvallende jacks, is door Landschapsbeheer Oss ook ingezet op de Opschoondag op 23 maart (Foto Dick Roza)

Nieuws

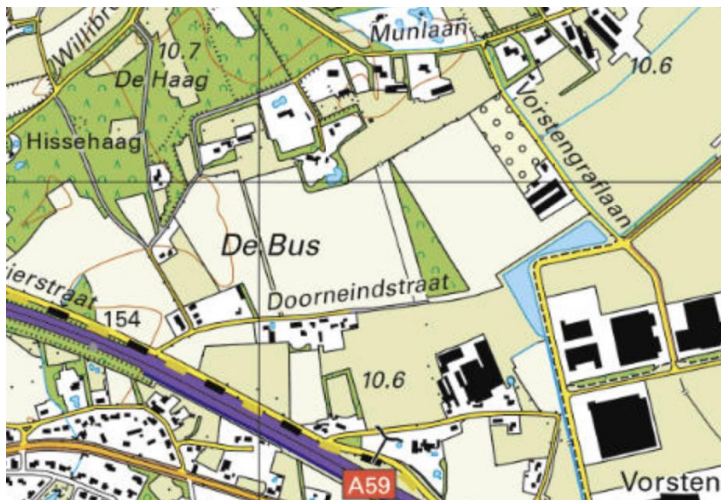
Landerij VanTosse

Akker Doorneindstraat opnieuw ingericht

Als onderdeel van het project "Meer Maashorst"/Natuurcompensatie N329 zijn op een akker van ca 4,5 ha aan de Doorneindstraat, die al enkele jaren door ons wordt geëxploiteerd, vier nieuwe houtsingels aangelegd. Als richtlijn voor de aanleg is een oude kaart van rond 1900 gebruikt, waarop de ligging van de oorspronkelijke houtwallen, in de jaren 50-70 van de vorige eeuw alle verdwenen door herverkavelingen, duidelijk zichtbaar was. In totaal 3500 stuks bosplantsoen en 50 eiken werden op een ochtend (!!) door onze vrijwilligers in de grond gezet. Een prestatie van formaat!

Met deze herinrichting is weer een stap gezet in het geleidelijk terugbrengen van verdwenen landschapselementen in de zuidelijke geleidingszone van Oss. Houtwallen, singels en hagen zijn van groot belang voor de bevordering van de biodiversiteit. Ze bieden leefgebied, beschutting en bescherming voor tal van insecten, vogels en zoogdieren. De akkers worden ingericht als natuurakkers, met hoofdzakelijk graanteelt. Hopelijk kunnen we rond deze akkers binnenkort ook weer de patrijs waarnemen, zoals nu ook al in de Landerij VanTosse het geval is.

Henk Smouter

Situatie van de locatie (2018)

Herinneringsbos in belangstelling

De belangstelling om een boom te planten in het VanTosse-herinneringsbos neemt toe. Inmiddels hebben we de dertigste boom geplant. Daarmee hebben we al een flink deel van de beschikbare ruimte (ca 70 bomen) benut. Het assortiment, bepaald door de keuze van de belangstellenden, is spontaan gevarieerd. Geplant zijn nu twee eiken, zeven paardenkastanjes, drie lindes, een haagbeuk, drie tamme kastanjes en vier beuken. Het assortiment bosplantsoen is deze winter verder aangevuld met gaspel-doorn, kardinaalsmuts, hondsroos en egelantier.

Henk Smouter

Waar werkten we?

In de afgelopen periode vervielen drie werkdagen wegens slechte weersomstandigheden, namelijk op 7 december, 25 januari en 2 februari. Acht keer waren we wél actief!

Duizenden struiken geplant

Zo kregen onze projecten de ribben in Dieden, "de Lange Del" in Huisseling, het Ossermeer en het rolstoelpad in het Vierwindenbos in Oss weer de gebruikelijke onderhoudsbeurt op respectievelijk 12 december, 11 januari, 22 februari en 2 maart. Bijzondere klussen waren er in het Gefens Veld, in Keent en aan de Doorneindstraat. In het Gefens Veld, langs de spoorlijn nabij tuinvereniging "De Bus", plantten we op 21 december samen met onze vrijwilligers uit Geffen 1.000 meidoornstruiken, 150 elzen, 700 stuks inheemse struiken en bouwden er een bruggetje over een sloot. Ook vlak langs de spoorlijn in Geffen gingen 1.000 inheemse struiken de grond in. Firma van Erp verraste ons die dag op heerlijk (door Greetje Smouter besmeerd) rozijnenbrood bij de koffie. De opkomst was maar liefst 54 vrijwilligers. De tweede dag in het Gefens Veld speelde zich af op 8 februari rondom de molen "Zeldenrust", waar, opnieuw met onze vrienden uit Geffen, rondom twee nieuw gegraven poelen, duizenden struiken werden geplant. Onze vaste loonwerker, de Koornbeemd, plantte in januari ook nog eens 70 forse elzenbomen langs het fietspad naar Geffen.

Drukke tijdens het planten op de Doorneindstraat(foto: Dick Roza)

Fruitbomen snoeien

Op onze werkdag in Keent op 16 januari werden, met behulp van boswachter Theo de Mol van Brabants Landschap en drie van zijn veldmedewerkers Willy, Wim en Ward, een groot aantal fruitbomen gesnoeid en opslag verwijderd bij twee poelen. Theo vond ons een erg gezellige groep met allemaal enthousiaste en vrolijke mensen, zei hij. Als laatste speciale klus noemen we de werkdag op 13 februari op de locatie aan de Doorneindstraat.

Dick Roza

Twee Medewerkers van Brabants landschap snoeien een fruitboom (foto: Dick Roza)

Enorme opkomst nieuwjaarsreceptie

De nieuwjaarsreceptie, die traditiegetrouw weer op de eerste zaterdag van januari gehouden werd op onze werf aan de Tolstraat, was een eclatant succes. We telden 113 bezoekers; veel meer dan ooit in de 12 voorgaande jaren. Daaronder waren 80 eigen vrijwilligers van de groepen uit Oss en Maasdonk en 23 gasten, waaronder natuurlijk ook weer een flink aantal "Stofvreters" uit Nistelrode.

Harry nu officieel voorzitter!

Het hoge aantal bezoekers liet ook gelijk zien, dat er volgend jaar beslist iets gedaan moet worden aan de accommodatie, want de flinke partytent in de tuin kon de bezoekers nauwelijks herbergen en de "kantine" zat de hele middag ook tjokvol. Gelukkig was er een flinke doorstroming tussen tent, tap en frietwagen, die natuurlijk niet mocht ontbreken. Maar met een tent erbij en vooral ook wat meer zitplaatsen, wordt het volgend jaar nóg gezelliger!! Tijdens de receptie gaf Ronald Widdershoven het voorzittersstokje nógmaals, maar nu officieel, over aan zijn opvolger Harry Peters. In een toespraak memoreerde ons bestuurslid Maarten Furnée tal van wapenfeiten van Ronald in de afgelopen 10 jaar, zoals de realisering en uitbouw van Landerij VanTosse, de aanleg van een herinneringsbos en vele grote en kleinere prachtige projecten.

Netwerkkoning

Maar vooral ook het netwerken voor onze stichtingen, de regie over de kerstpakketten, de oliebolle met Nieuwjaar en zijn grote enthousiasme op beurzen konden op Ronalds conto worden bijgeschreven. Maarten bood Ronald als dank voor zijn inzet een fraaie atlas aan, waar niet alleen de kenmerken van de verschillende vogels in staan, maar waarin óók de plaatsen beschreven staan waar je de meeste kans hebt om ze ook te vinden. Mooi om als opa mee voor de dag te kunnen komen bij je kleinkinderen! Na een dankwoord stelde Ronald de nieuwe voorzitter Harry Peters voor; een bestuurder pur sang. Die belooft om Landschapsbeheer, Landerij VanTosse en de Werkplaats NLC nóg groter te maken in de toekomst. Het natuurontwikkelingsproject Geffens Veld tussen zijn woonplaats Geffen en Oss geeft hem alle kansen daarvoor! Als afsluiting van het officiële gedeelte van de receptie werd Henk van Grunsven, vrijwilliger van het eerste uur, die na 20 jaar helaas vanwege zijn gezondheid afscheid van ons moest nemen, voor al zijn inzet gehuldigd met een fraai boeket.

Dick Roza

Wisseling van de wacht tijdens de nieuwjaarsreceptie
(foto Dick Roza)

Landschapsverbetering Geffen-Oss

Visie Geffen-Oss & Groenfonds Geffen

In 2008 heeft de gemeente Maasdonk de Visie Geffen-Oss vastgesteld. Doel was een goede ruimtelijke ontwikkeling van het gebied tussen Geffen en Oss. Nieuwe woningen waren op aangewezen locaties mogelijk indien ze bijdroegen aan natuur en landschap. Daarom hebben alle grondeigenaren van de nieuw gebouwde woningen geld gestort in het Groenfonds Geffen. In Totaal gaat het om een bedrag van ca 2 miljoen euro

Waar is het Groenfonds Geffen voor bedoeld?

Het Groenfonds is bedoeld om een groener en mooier buitengebied te maken. Het geld kan besteed worden aan:

- Maken van nieuwe natuur en landschap (bijvoorbeeld bomen, struiken en poelen);
- Beheer en onderhoud van nieuwe natuur en landschap;
- Beleving van natuur en landschap: bijvoorbeeld wandelpaden en leren over de natuur;
- Herstel van waardevolle landschapselementen van vroeger;
- Aankoop van gronden voor natuur en landschap;
- Afwaardering van agrarische gronden naar natuurgronden (natuurakkers);
- Sloop van stallen;
- Uitkoop van (boeren) bedrijven.

Co-creatie

Als de mensen zelf onderdeel uitmaken van natuur en landschap zorgt dat voor de beste waardering. Zowel Arboretum Geffen als de Landerij VanTosse bewijzen dat de mensen uit het gebied zelf het landschap kunnen 'bouwen'. Daarom is bij het project Landschapsverbetering Geffen-Oss gekozen voor co-creatie. Dit is een samenwerking waarbij alle deelnemers invloed hebben op het proces en het resultaat.

Werkgroep Landschapsverbetering Geffen-Oss

Op 20 december 2017 was de startbijeenkomst. De verschillende in dit gebied actieve natuur- en landschapsorganisaties en de wijkraad Ruwaard en dorpsraad Geffen waren uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst zijn gezamenlijk de rollen verdeeld. Stichting Landschapsbeheer Oss (SLO) en Stichting Arboretum en Natuurbeleving Geffen (SANG) trekken samen het project 'landschapsverbetering Geffen-Oss'. Actieve deelnemers zijn Stichting Landschapsbelang Maasdonk en de gemeente Oss. Deze vier deelnemers vormen de werkgroep. De andere partijen hebben gekozen om niet actief deel te nemen, maar advies te geven.

De werkgroep komt sinds begin 2018 zeer geregeld samen op donderdagochtend in de Tuinderij VanTosse.

Liselore Burgmans, Gemeente Oss

Haardhout te koop

Los gestort €50 per m³

Gestapeld €75 per m³

De haardblokken zijn af te halen op dinsdagmorgen van 9.00 tot 12.00 uur op onze Landschapswerf aan de Tolstraat 3, 5342 NH Oss.

In memoriam Henk van Grunsven

Op 13 februari is onze vrijwilliger van het eerste uur, vogelaar en natuurliefhebber, Henk van Grunsven op 77jarige leeftijd in de Wilberthof in Berghem in alle rust overleden.

Op 19 februari namen een zeer groot aantal familieleden, vrienden, kennissen, burens, vrijwilligers van Landschapsbeheer Oss en de vogelwerkgroep van IVN afscheid van Henk in het crematorium in Uden. Daar spraken Henks dochters Irma en Sandra, zijn kleindochters Desireé, Shayla en Meagan en zijn grote vriend Ton Velders een mooi en gevoelig persoonlijk afscheidswoord.

We kenden Henk bij Landschapsbeheer als een voorbeeldige en hardwerkende vrijwilliger, die altijd een creatieve oplossing bij de hand had voor elk probleem. Nooit sloeg hij een werkdag over en ook bij de jaarlijkse vrijwilligersdagen van Natuurmonumenten en Brabants Landschap was hij altijd van de partij. Met plezier bracht hij ook jarenlang op de fiets vele nieuwsbrieven rond in Berghem, Megen en Haren. Henk stopte eerst met het werken met de natuurwerkgroep en werkte nog enkele jaren op dinsdag op onze werf in de Tolstraat, waar hij een meester was in het kloven van grote stukken hout met een zware aks. Maar vorig jaar kon hij door zijn voortschrijdende ziekte helaas ook dat niet meer en moest zijn dochter Sandra, die hem soms bracht, hem als vrijwilliger afmelden. Op de nieuwjaarsreceptie op 5 januari hebben we met een honderdtal vrijwilligers echt afscheid van Henk genomen. Voorzitter Ronald Widdershoven bedankte hem in een emotionele toespraak voor al zijn werk en bood hem bloemen aan.

Naast zijn werk bij Landschapsbeheer had Henk ook nog een andere grote hobby, namelijk als lid van de Vogelwerkgroep van het IVN. Hij kende elke vogel en samen met andere vogelaars bracht hij elk najaar een vogelweek-eind door op één van de Waddeneilanden. Ook deed hij mee aan tal van vogeltellingen in de regio en plaatste hij uilenkasten bij boeren, die hij dan later controleerde. Bij de boeren was hij een graag geziene gast! In het voorjaar, tijdens het broedseizoen van de weidevogels, was Henk bijna dagelijks te vinden in de polders rondom Berghem om daar kieviten, grutto's en tureluurs te spotten en te beschermen. Voor die weidevogelbescherming werd hij door het Brabants Landschap dan ook terecht uitgeroepen tot de beste weidevogelbeschermmer van Brabant! Maar ook in zijn vakanties stonden de vogels centraal. Samen met zijn maatje Greet bezocht hij talloze landen in Europa en deed daar een schat aan vogelervaring op.

Naast een goede vrijwilliger was Henk thuis ook een goede echtgenoot voor zijn vrouw Greet, vader van zijn dochters Irma en Sandra en grootvader voor zijn vier kleindochters. Hij bruiste vroeger van energie en was altijd bezig in de tuin met de mooie volière of in de schuur. Hij leerde zijn dochters timmeren, zagen, boren, een fietsband plakken of een brommertje aan de gang houden. Henk woonde vanaf drie jaar geleden tot kort voor zijn dood in een prefab huisje achter in zijn tuin. We zullen bij Landschapsbeheer Oss heel vaak aan Henk blijven terug denken en wensen zijn dochters en kleindochters nog veel steun bij het verwerken van het verdriet om het verlies van Henk.

Dick Roza

Vaarwel vriend

Het is nu ruim 21 jaar geleden dat ik Henk voor het eerst ontmoette. We waren uitgenodigd op het gemeentehuis voor een bijeenkomst om te kijken of er genoeg draagvlak was om een stichting of vereniging op te richten t.b.v. het Osse landschap.

Er waren verenigingen en personen uitgenodigd die belang hadden in het buitengebied. Henk zat daarbij namens de weidevogelgroep van het IVN. Degene die belangstelling hadden om een landschapsclub op te zetten, waren een paar weken later aanwezig op een vergadering om tot oprichting hiervan te komen, hierbij was ook Henk aanwezig.

We waren nog niet bij de notaris geweest of de eerste klus diende zich al aan, namelijk het inrichten van een winterverblijf voor vleermuizen in een afgesloten fietstunnel onder de Ruwaardsingel. Bij de rondvraag waar gevraagd wie hiervoor belangstelling had gingen er 2 handen omhoog, die van Henk en van mij. Henk en ik hebben toen goed en gezellig samen- gewerkt, hij als vakman, hij kon alles, en ik als zijn opperman.

De werkzaamheden breidden zich uit en het werd een club van ongeveer 15 vrijwilligers. Omdat ik uit het groenvak kwam werd ik gevraagd om in het bestuur te komen en op te treden als coördinator van de vrijwilligersgroep en dat heb ik 15 jaar gedaan met Henk als een onmisbare rechterhand.

Door zijn belangstelling voor vogels had hij veel kennis opgedaan om te weten hoe een ideaal buitengebied, inclusief de bossen, eruit moest zien.

We hebben een vaste werkdag maar daarbuiten was meer te doen en hiervoor kon ik altijd een beroep doen op Henk, behalve in het broedseizoen dan was hij te druk in de polder met zijn weidevogels.

Als ik alle werkzaamheden en verdiensten van Henk moet vermelden, dan kan ik jullie nog wel een uurtje bezighouden.

Het verlies van Henk is natuurlijk vooral groot voor de kinderen en verdere familie, maar ook Landschapsbeheer Oss verliest een sympathieke en gedreven man die we met zijn allen nog lang zullen missen.

Henk heeft toch maar mede aan de basis gestaan van een club met een handvol vrijwilligers, die nu is uitgegroeid tot ruim 180 leden.

Vaarwel Henk, ook namens al je collega's vrijwilligers, we zullen je missen.

Ton Velders

Kennismaking met Landschapsbeer Oss

Hallo, ik ben Rob van de Wiel, 70 jaar oud en al 47 jaar getrouwd met Ineke en we wonen sinds eind mei 2018 in de wijk Mettegeupel in Oss.

De lagere school en de ULO heb ik in Oss gedaan en de MTS in Den Bosch. Na mijn dienstitijd zijn we getrouwd en zijn we naar Etten-Leur gegaan, omdat mijn ouders naar hier verhuisden.

We kregen twee kinderen, zoon en dochter en ik werkte in de kunststofindustrie. De laatste drie jaar heb ik gewerkt als Technical Product Engineer voor glasvezelversterkte kunststof voor de automobiellindustrie als o.a. dashboardframes. Deze tak werd afgestoten en er was voor mij geen werk meer. Via het UWV in Etten-Leur kwam ik als beheerder in het IVN-Vogel- en Natuurmuseum in Etten-Leur terecht. Men was hier met een groep vrijwilligers bezig om het museum in het oude pandje op te knappen. De diorama's en vitrines werden vernieuwd op de eerste verdieping en beneden werden de voor- en achterkamer als één audiovisuele ruimte ingericht. Na drie jaar klussen, elektra modificeren en schilderen was de heropening. Ook heb ik mij beziggehouden met diverse projecten als "Waterproject" en "Snavelproject" voor het basisonderwijs en de controle van de tientallen steenuilenkasten in de wijde omgeving van Etten-Leur met mijn antieke Land Rover en schuifladder.

Onze verhuizing naar Oss na 46 jaar was een hele verandering. Er moest het een en ander geschilderd worden, badkamer vernieuwd en de tuin aangelegd. Hierna zocht ik een invulling van mijn vrije tijd. Bij "Boer Spierings" vond ik het jubileumnummer van de Nieuwsbrief van Landschapsbeheer, met hierin een aanmeldformulier voor vrijwilligers. Ik heb mij toen aangemeld. Dick Roza belde mij naar aanleiding van mijn aanmelding op voor een afspraak. Hij vertelde me alles over "Landschapsbeheer Oss" en de diverse projecten. Het viel mij al direct op, dat dit geen klein clubje was. Professioneel voorzien van busjes, gereedschap en vooral kennis en organisatie maakte mij nieuwsgierig. Ik maakte met Dick een afspraak om eens in de Tolstraat te komen kijken en tevens de nieuwjaarsbijeenkomst bij te wonen. Samen met mijn vrouw Ineke hebben we deze bijeenkomst bezocht en we werden getroffen door de vriendelijkheid van diverse mensen, die we er gesproken hebben. Na een drankje en een warme hap zijn we weer huiswaarts gekeerd.

Op dinsdag 8 januari heb ik met Dick Roza een kennismaking en een rondleiding gemaakt. We begonnen in de Tolstraat, waar al een busje klaar stond om naar een werkplek te vertrekken. Binnen werd mij de "bedrijfskleding" aangemeten en diverse ruimtes als kantoor, magazijn, vergaderruimte en kantine bezocht. Om 10.30 uur kwamen de overheerlijke oliebolletjes van de firma Christiaans op tafel en de vrijwilligers kwamen af op de koffie met een oliebol. We liepen rond het buitenterrein, waar Dick mij wees op de houtverwerking tot openhaardhout en de diverse bouwsels voor insectenhôtels. Ook de technische werkplaats werd bezocht. Met allerlei machines, die netjes aan een rek werden gehangen na een grondige onderhoudsbeurt. Piet Geurts vertelde me alles over de werkzaamheden. Iemand was aan de dubbele buitendeur bezig, die als vervanging diende voor de kanteldeur, welke bij een inbraak opengebroken was. Met verschillende vrijwilligers hier kennis gemaakt. Ik kan niet alle namen meer

herinneren, maar ik zal deze of gene in de toekomst wellicht tegen komen.

Vervolgens reden we naar Landerij VanTosse. Het huis "Cumberland" werd bezocht, met hierin een klein winkeltje, waar cranberryproducten en groenten worden verkocht. Dick vertelde dat in de tuinderij onbespoten groenten verbouwd worden. Ook bekeek ik een houtwal met boomstammen waarin insectenhôtels zijn gemaakt en schimmels en paddenstoelen groeien. Op boomstammen, in dakvorm geplaatst, worden shiitake paddenstoelen gekweekt. Een tractor met kar om zware spullen te vervoeren, een grondfrees en diverse andere tuingereedschappen worden door de tuinvrijwilligers gebruikt om de landerij te onderhouden. Ook werd het hopveld bezocht. Hier groeien diverse soorten hop, welke door de lokale kleine bierbrouwers en thuisbrouwers afgenomen worden. De cranberryakker, die we via twee nieuw gegraven poelen bereikten, lag er wat armetierig bij. "Door de droogte van afgelopen zomer", zei Dick. Langs de Cereslaan, de toegangsweg naar Oss-West en aan de Mugheuvellaan nog de beide uit boomstammetjes opgetrokken entreepunten van "Landerij VanTosse" bekeken.

Op vrijdag 11 januari naar de werkdienst in "De Lange Del" in Huisseling geweest. Een drukte van jewelste met bijna 30 vrijwilligers. Tonnie van Hooff verdeelde het werk en de eerste kettingszagen gingen al tekeer. Knotwilgen moesten geknot worden en afgezaagde staken van 3 meter in de grond gezet. Die vormen wortels en worden volwaardige bomen. De kleinere takken werden verzameld en hiervan werden wallen tussen de wilgen gemaakt. Dit werd gedaan om kleine vogels te laten nestelen. Om 11.00 uur was er koffie met een grote koek. Toen de kerkklok 12.00 uur sloeg, was dit het sein om langzamerhand op te gaan ruimen. Gereedschap werd ingeleverd en direct schoongemaakt. Voldaan keerde iedereen huiswaarts. Al met al een leerzame tijd met dank aan Dick Roza.

Rob van de Wiel

Rob hangt met een collega een uilenkast op

Vleermuizen-wintertelling

Ook dit jaar zijn er vleermuistellingen verricht in de vleermuis verblijven in Oss, Herpen en Demen. De voormalige fietstunnel onder de Ruwaardsingel in Oss (het eerste karwei van Landschapsbeheer in 1998 was het aanleggen van de vleermuisoverwinteringsverblijf) heeft last gehad van verstoringen, maar er werden uiteindelijk toch 6 bruine grootoren geteld. In inlaatsluis heeft 1 bruinoor een plekje voor de winter gevonden. De bunker in de Rietgors bleef helaas leeg en in de tuinen in Demen zijn 5 bruine grootoren, een salamander en wat vlinders aangetroffen. Het winterverblijf in de tuin van de familie van de Burgt in Herpen was goed voor 10 bruine grootoren en een franjestaart, Al met al niet slecht!! Antoinette van Wilgen

De Jamsessiedames van Landerij VanTosse

'Zo rot als een mispel', die uitdrukking kent iedereen wel. Maar wat is nu eigenlijk, een mispel? Je kunt de mispel vinden in de tuin van Landerij VanTosse. Daar staan twee prachtige mespilus germanicus struiken.

Zo rond eind november, na de eerste nachtvorst, lieten die hun keiharde bruine vruchten vallen. Na een week of wat 'rijpen' in de bak werden de keiharde mispels zacht, het frisse lichtgroene vruchtvlees was veranderd in een bruine pulpige massa. Bij het aanraken ploften ze bijna uit elkaar, de mispel was rot. Tijd om aan de jam te beginnen. Dit is niet het begin van het verhaal van de jamgroep. Dat verhaal startte meer dan een jaar geleden met een klein groepje dames die ontevreden waren over de kwaliteit van de cranberryjam en vooral de cranberrysaus, die door een extern bedrijfje voor Landerij VanTosse werden geproduceerd. Na eindeloos praten, uitproberen en blind proeven kwamen deze dames tot de conclusie dat alleen zij de perfecte jam konden bereiden met de liefde en aandacht die ervoor nodig was.

Het bleef niet bij de cranberries. De uitbundige oogst van vorig jaar zorgde voor een explosieve jamproductie: kruisbessen, rode bessen, zwarte bessen, aardbeien, rabarber en niet te vergeten de meer exotische Siberische honingbessen, kweeperen en ananassbessen. Meer dames kwamen bij de groep om op dinsdag- en woensdagmiddag te zweogen boven dampende pannen.

Er is het afgelopen jaar een onwaarschijnlijke hoeveelheid potten en flessen geproduceerd dankzij al deze fanatieke dames. Dus geniet, de volgende keer, als je weer in een lekkere boterham met Landerij VanTosse jam hapt, van alle goedheid die de Landerij te bieden heeft.

Heb je na het lezen van dit verhaal ook zin om onze jammetjes te proberen: de jams zijn verkrijgbaar bij de tuinderij van Landerij VanTosse aan het Laantje van Cumberland, geopend op dinsdag- en donderdagochtend van

9.00-12.00 uur. In het jamseizoen zullen de openingstijden worden uitgebreid. Volg ons daarvoor op Facebook! De tuin is het beste te bereiken door vanaf de Amelsestraat de Koningsweg (onverhard) op te gaan. Door vervolgens links aan te houden en het zandpad te volgen kom je bij de poort van de tuinderij. Daarnaast zijn de jams ook verkrijgbaar bij lokale winkeliers als Landwinkel Spierings te Oss en Bon Fromage in Heesch en in winkelcentrum "De Heihoek" in Oss.

Natascha Verdaasdonk

Medetellers gezocht voor Vierwindenbos

Al een aantal jaren hangen er vleermuiskasten bij het Putje. De meeste mensen die er komen, hebben ze misschien wel zien hangen. Deze kasten worden met enige regelmaat gecontroleerd. En daar zit nu even een maar aan vast. Het aantal tellers is aan het afnemen. We zijn op zoek naar mensen die het leuk vinden om eens in de zoveel tijd de kasten te controleren.

Oké, wie zijn we nu eigenlijk? We zijn een aantal mensen die al jaren kasten tellen en controleren en wij willen dit ook andere enthousiastelingen leren. In het begin ga je dus met een ervaren teller mee. Die kan uitleggen welke soort je ziet, hoe je dat kunt zien en hoeveel.

Is dit dan zo moeilijk? Een vleermuis is toch een vleermuis? Ja, dit laatste klopt. Maar er kunnen verschillende soorten in de kasten zitten. En een schaduw of een vuiltje is makkelijk aan te zien voor een vleermuis. Het vergt wat oefening om te zien wat er in de kasten hangt. Met een sterke lamp, wat geduld en kennis kom je een heel eind.

Waarom loop je de eerste tijd met iemand mee? Twee zien meer dan een. Je kunt ook je kennis delen van de dingen die je om je heen ziet. Immers, het Vierwindenbos is een recreatiebos en heeft ook wat andere bosbewoners. Uiteindelijk ga je in tweetallen de ronde lopen.

Wie zoeken wij? Iemand die overdag met een zaklamp in het bos durft te lopen en bereid is van ons te leren.

Is jouw interesse gewekt? Mail dan naar antoinette.van.wilgen@gmail.com en laat een berichtje achter. Na een proefrondje weet je zeker of je het leuk vindt of niet.

Antoinette van Wilgen

Vleermuisopvang
Oss

LOONBEDRIJF PETER LOEFFEN

Waterstraat 5, 5374 KB SCHALJK • Tel.: 0486-461505 • Fax: 0486-464230

Start van "Schone Maas" in Lithse Ham

Jaarlijks ruimen honderden Brabanders zwerfafval op langs de oevers van de Maas. Om hen hierbij te helpen, heeft de gemeente Oss een speciale boot aangeschaft om zwerfafval uit het water en van de oevers op te ruimen. De elektrisch aangedreven boot, "Skòn Schip" geheten, is van aluminium en is dus duurzaam en goedkoop in onderhoud.

Opruimschip gedoopt

Op zaterdag 9 maart werd de "Skòn Schip", onder grote belangstelling, bij de Jachthaven De Lithse Ham in Lith te water gelaten en gedoopt door wethouder Johan van der Schoot. Hij wenste het schip een behouden vaart. Daarbij waren ook gedeputeerde Johan van den Hout, burgemeester Wobine Buijs, Ernest de Groot van Waterschap Aa en Maas, Renske Visscher, regiodirecteur IVN-Brabant, de 12 man/vrouw sterke (in fraaie kleurige werkkleding gestoken) opruimploeg "Skòn Schip" o.l.v. schipper/aanvoerder Jos van den Heuvel en een achttal MikMakkertjes aanwezig. Voor een eerste rondje met het schoonmaakschip mochten burgemeester Buijs, wethouder van der Schoot en Harry Peters, voorzitter van Landschapsbeheer Oss, waterschap bestuurder Ernest de Groot en regio directeur Renske Visscher op de bankjes van de boot plaatsnemen. Daarna konden de MikMakkertjes natuurlijk ook nog een keer meevaren. De doop was het startmoment vanuit het project "Schone Maas". Vanuit dat project zijn er het hele jaar door opruimacties in het stroomgebied van de Maas om zo te voorkomen dat zwerfafval van de Maas naar zee drijft en daar plastic soep wordt.

Eerste rondvaart (foto Dick Roza)

Speciaal lied van Noud Bongers

Voorafgaand aan de doop werden in de brasserie van de jachthaven toespraken gehouden door Renske Visser, Johan van den Hout, Burgemeester Buijs (in stijl in een geel hesje gestoken) en Ernest de Groot. Renske zei dat het niet alleen maar bleef bij het opruimen, maar dat men er ook grootschalig onderzoek doet en op basis daarvan de bron van de vervuiling gaat aanpakken. Johan van den Hout memoreerde dat de provincie binnen enkele jaren toepassing van plastic in wegwerpartikelen als wattenstaafjes verbiedt en de statiegeldalliantie al ondertekend heeft. Ernest de Groot stipte de inzet van het Waterschap aan, dat verantwoordelijk is voor alle wateren die in Noordoost-Brabant op de Maas uitkomen en dat al jaren deelneemt aan de actie "Schone Maas". Burgemeester Buijs tenslotte sprak over

de rol van de gemeente bij het project en preeste de inzet van Landschapsbeheer Oss, dat al een aantal jaren - in opdracht van de gemeente - de landelijke opschoondag combineert met de actie "Schone Maas". Tijdens de bijeenkomst vóór de tewaterlating zong de Lithse troubadour Noud Bongers Brabantse liedjes en kreeg hij iedereen aan het meezingen van het speciaal door hem geschreven lied "Skòn Schip"*. Na de doop van het schip hielden de leden van de opruimploeg en de MikMakkertjes een opruimactie in de Lithse Ham en langs de Maasoevers. Ze kregen na terugkeer een heerlijke lunch aangeboden in de brasserie van de jachthaven.

Dick Roza

Ook de Osse Mik Makkertjes werkten mee (foto: Dick Roza)

* Tekst verkrijgbaar bij Dick Roza.

Schone Maas Brabant

Schone Maas Brabant is een samenwerking om de gevolgen van zwerfafval in water tegen te gaan. Door te werken aan bewustwording en het organiseren van opruimacties langs de Maas, informatie verzamelen en daarmee werken naar oplossingen. In Schone Maas werken samen: IVN-Brabant (coördinator), Provincie Noord-Brabant, Rijkswaterstaat-Zuid, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Stichting Brabants Landschap, waterschappen Aa en Maas, Rivierenland en Brabantse Delta en de gemeenten Altena, Boxmeer, Cuijk, Drimmelen, Geertruidenberg, Grave, Den Bosch, Heusden, Oss en Waalwijk.

Projectteam Schone Maas Brabant

Het projectteam Schone Maas Brabant en organisatie bestaat uit: Karen Zwaag en Marijke de Jong van de Provincie Noord-Brabant, Nienke Stijn en Thijs van Roosmalen Nepveu van de gemeente Oss, Jaap Barendrecht van IVN Brabant, Janneke Sniijders van Waterschap Aa en Maas, Tonnie van Hooff van Landschapsbeheer Oss en Jos van den Heuvel van de opruimploeg "Skon Schip" uit Lith.

Dick Roza

Warm welkom voor otter in Brabant

"Welkom otter" bereidt zowel mensen als omgeving voor op de komst van de otter in Brabant. Samen met onder meer ARK-Natuurontwikkeling willen de gemeenten Oss en Den Bosch niet alleen Brabant "ottervriendelijk" maken, maar er ook voor zorgen dat het Natuurnetwerk Brabant (NNB) zo geschikt mogelijk wordt voor andere marterachtigen, als boommarter en bunzing.

Regio heeft goede papieren

De otter is een viseter en dus afhankelijk van water. De soort vormt een belangrijke schakel in een goed functionerend ecosysteem en staat symbool voor een goede waterkwaliteit en gezonde natuur. In Nederland leven ongeveer 275 otters. Het merendeel daarvan leeft in de Weerribben-Wieden in Overijssel, maar er leven ook otters dicht bij de provincie Noord-Brabant. De verwachting is dat ze snel hun opwachting in onze provincie maken vanuit Gelderse natuurgebieden als Gelderse poort en Rijnstrangen. Er gaan zelfs geluiden dat er al otters zijn gesignaleerd langs de Maas! De natuurgebieden rond Den Bosch vormen samen de Groene Delta en hebben heel goede papieren als leefgebied voor de otter. Dit gebied kan ook fungeren als poort naar de beken de Dommel en de Aa en als verbinding naar andere natuurgebieden in de regio.

Knelpunten in kaart
Omdat de otter zich via rivieren en beken over Nederland verspreidt naar andere waterrijke natuurgebieden, worden momenteel de mogelijke knelpunten voor een veilige migratie van de otter in de regio Brabant in beeld gebracht. Vooral kruisingen van waterwegen en verkeerswegen worden bekeken of ze veilig zijn voor de otter en andere diersoorten. De regio rondom Oss met onder meer de Hertogswetering en andere waterlopen wordt onderzocht. Na deze inventarisatie worden eventuele knelpunten besproken met projectpartners, de Waterschappen De Dommel en Aa en Maas, gemeenten Oss en Den Bosch en andere terrein behorende organisaties. Heeft u een otter gezien, meldt dat dan bij: www.waarneming.nl.

Dassenburcht Arboretum in Geffen

Het Arboretum aan de kerksteeg in Geffen ligt op een oude vuilnisbelt, die afgedekt is met schone grond. In deze verlaten vuilnisbelt zat ooit een dassenburcht.*

Kunstburcht aangelegd

De omgevingsdienst Brabant Noord heeft geconstateerd dat deze dassenburcht vernietigd is. De gemeente Oss

heeft als eigenaar van de grond de verplichting gekregen om in samenwerking met Stichting Das en Boom de dassenburcht te herstellen door middel van een kunstburcht. Het Arboretum is de verantwoordelijkheid van Stichting Arboretum en Natuurbeleving Geffen (SANG). Daarom hebben de gemeente Oss en SANG samen de kunstdasenburcht aangelegd. Hiervoor is eerst samen met Stichting Das en Boom het gebied bezocht en het plan doorgesproken. Hieruit is onder andere gekomen dat de kunstburcht niet toegankelijk moet zijn voor het publiek. Ter bescherming van de burcht zijn (prik)struiken geplant. In overleg met Harald en Mimi Arts zal het door hen geschonken bankje, dat in de buurt van de kunstburcht zou worden geplaatst, nu 50 meter naar het westen verhuizen. In de omgeving zijn sporen van dassen gevonden. De hoop is dat de dassen hun weg weer vinden naar het hoekje van het arboretum waar ze ooit zaten. Ondanks dat dit deel ontoegankelijk voor het publiek is, ziet Stichting Arboretum en Natuurbeleving de educatieve waarde er wel van in. Zij wil een educatieve folder over de dassen maken. www.arboretumgeffen.nl

Liselore Burgmans

*Zie artikel in nieuwsbrief nummer 73 van maart 2018

Grootschalig natuurherstel in Noord-Brabant

Het inrichten en herstellen van natuurgebieden neemt dit jaar in Brabant een grote vlucht. Provincie, waterschappen en terreinbeherende organisaties gaan natuurgebieden robuuster maken en kwalitatief verbeteren voor een betere biodiversiteit.

Heide, gras en vennen

Met de werkzaamheden zijn vele miljoenen gemoeid; geld dat grotendeels van het Rijk en de provincie komt. Zo hebben Gedeputeerde Staten op 4 december 21 miljoen beschikbaar gesteld aan waterschap de Dommel. Daarmee worden hydrologische en ecologische aanpassingen verricht in de Natura 2000 gebieden Kempenland-West, Leenderbos, Groote Heide en De Plateaux. Staatsbosbeheer, Brabants Landschap, Natuurmonumenten en de waterschappen hebben ook plannen klaar liggen voor natuurherstel in onder meer De Brabantse Wal, Ulvenhoutse Bos, Strabrechtse Heide, Loonse en Drunense Duinen, Kampina, Oisterwijkse Vennen*, Vlijmens Ven, Regte Heide en Groote Heide. Het gaat hier voornamelijk om herstelmaatregelen in heideterreinen en graslanden, zoals extra maaien, begrazing met schaapskudden en plaggen. Ook staan verbeteringen aan vennen op het programma, zoals baggeren en bomen verwijderen van de oevers. Met deze werkzaamheden is nóg eens 30 miljoen euro gemoeid.

* Zie artikel "Alarm voor Oisterwijkse vennen", elders in dit blad

Kort Nieuws

Natuurwandelingen Maasland Gilde

Evenals vorige jaren kunt u met het Maasland Gilde Oss weer een aantal wandelingen maken naar natuurgebieden rondom Oss. De eerste wandeling was op 25 januari naar het Ganzeven in Herperduin.

Wandeling vooraf checken

De wandelingen worden gegidst door IVN-gids Toon Voets en zijn altijd op een vrijdagmiddag van 14:00 tot 16:00 uur. De prijs per wandeling bedraagt €3 p.p. De rest van het wandelprogramma luidt:

5 april

Hemelrijkse Waard in Oijen/ de Oijense Wachter

14 juni

De Hooge Wijst in Grave

30 augustus

Hertogswetering/Hamelsspoel

20 september

De Groenendijk in Haren

11 oktober

Grafheuvels op Paalgraven

22 november

Herperduin/uitzichttoren

Noteer de data in uw agenda. (DR)

www.maaslandgildeoss.nl

Wandel- en fiets-tochten IVN-Oss

IVN Oss heeft voor dit jaar in totaal 18 wandeltochten en 2 fietstochten geprogrammeerd. De wandeltochten variëren van 1-5 kilometer en de fietstochten zijn beide 35 kilometer lang.

Hieronder de wandelingen t/m 16 juni.

Zondag 14 april

Vogelwandeling "Struinen door de Hemelrijkse Waard", 10:00 tot 12:00 uur, 4 km, vertrek: uitkijktoren aan de Oijense Benedendijk in Oijen.

Zondag 28 april

Natuurwandeling "Struinen langs de Maas", 10:00 tot 12:00 uur, 4 km, vertrek: parkeerplaats Lithse Ham, einde van de Maasstraat in Lith.

Woensdag 15 mei

Natuurwandeling voor senioren met koffiepauze, 13:30 tot 16:00 uur, 4 km, vertrek: hoek Amelsestraat/Koningsweg in Oss.

Zondag 26 mei

Natuurfietstocht "Wie een kuil graaft...", langs grafheuvels, urnenvelden en de natuurbegraafplaats, 10:00 tot 15:00 uur, 35 km, vertrek: parkeerplaats de Naaldhof, Docfalaan 22 in Oss.

Zondag 16 juni

Kinder-doe-activiteit "De wonder wereld onder water", 10:00 tot 12:00 uur, 1 km, vertrek: NME centrum De Elzenhoek in Oss. (DR)

Stadswandelingen door Ravenstein

De Heemkundekring "Land van Ravenstein" organiseert iedere 2e zondag van de maand een stadswandeling door het stadje voor individuele deelnemers en kleine groepen.

De wandelingen beginnen om 14.00 uur, duren zo'n 1,5 uur en de kosten bedragen €4 p.p. Aanmelden tot 14.00 uur bij het Toeristisch Informatiecentrum Ravenstein (TIR) in de Sint Luciastraat 2 in Ravenstein. Telefoon 06-36000252.

stadswandelngen@heemkundera-venstein.nl

Struintocht door Keent

Op zondag 31 maart organiseert Brabants Landschap een struintocht door het natuurgebied in Keent.

Lentenatuur en Taurossen

U kunt dan genieten van de ontluikende lentenatuur in deze onbeteugelde Maasuitwaard. Daarbij blijft een ontmoeting met stoere Taurossen en Exmoorpony's altijd spectaculair.

De tocht duurt van 10.00 tot 12.00 uur en men verzamelt en vertrekt bij het informatiecentrum aan de Zuidenhoustraat 2 in Keent. Daar kan ook geparkeerd worden. Er kunnen maximaal 40 deelnemers mee. U kunt reserveren via de website. (DR)

www.brabantslandschap.nl/activiteiten

Richard Jansen stadsarcheoloog af

Gemeentearcheoloog Richard Jansen is, na een deeltijdfunctie van 10 jaar, per 1 februari uit Oss vertrokken. Hij gaat in zijn woonplaats Leiden les geven aan de Universiteit aldaar en gaat daar ook op verzoek nog zijn proefschrift over de nieuwe Osse wijk Horzak afronden.

Betrokken bij vele onderzoeken in Oss

Richard was vóór zijn aanstelling als gemeentearcheoloog van Oss al sinds 1997 zeer actief in Oss en omstreken. Zo stond hij er met zijn neus bovenop toen de "bronsschat" van Nistelrode voor het eerst sinds 1800 jaar het daglicht zag en legde hij op Paalgraven een vorstengraf bloot, vlak bij de plek waar in 1933 het beroemde rondgebogen zwaard werd aangetroffen. Ook stond hij aan de wieg van de archeologische onderzoeken bij de bouw van de Osse en Berghemse wijken Horzak, Oijense Zij, Piekenhoef en 't Reut. Richard gaf in de 10 jaar van zijn taak als gemeentearcheoloog heel veel publiekslezingen en was zeer goed bevriend met onze overleden vrijwilliger Gerrit Smits. Gerrit heeft bij veel onderzoeken van Richard meegewerkt als vrijwilliger en heeft er mede voor gezorgd dat Landschapsbeheer Oss betrokken raakte bij het onderhoud van de grafheuvels bij Vorstengraf en Paalgraven. Richard gaf vorig jaar tijdens de vrijwilligersdag van het Brabants Landschap op 6 oktober tijdens de fietstocht nog uitleg bij het archeologisch monument Paalgraven op Zevenbergen. De gemeente Oss is inmiddels op zoek naar een vervanger. (DR)

Bijna twee miljoen voor plasticvrije rivierdelta

Het project "Schone Rivieren" heeft een donatie van €1.950.000 gekregen van de Nationale Postcode Loterij. Daarmee komt het doel om de hele Nederlandse rivierdelta plasticvrij te maken steeds dichterbij.

In 2030 rivieren plasticvrij?

"Schone rivieren" is opgezet om inzicht te krijgen in de hoeveelheid en de herkomst van afval langs de rivieroever. Zo kan het afvalprobleem bij de bron worden aangepakt. Het is voor het eerst in Nederland dat er op deze schaal onderzoek wordt gedaan met behulp van "citizen science", vrijwilligers die data verzamelen voor wetenschappelijk onderzoek. De prijs werd op 18 februari "bezorgd" in Nijmegen, waar de initiatiefnemers IVN Natuur-educatie Plastic Soup Foundation en Stichting de Noordzee bezig waren met rivierafvalonderzoek langs de Waal. De droom om de rivierdelta in 2030 plasticvrij te maken kan nu verwezenlijkt worden.

Honderden extra onderzoekers

Het mooie van dit project is dat echt iedereen kan meedoen en door steeds meer bewustwording gebeurt dat ook. Op zo'n 200 trajecten langs de Maas en de Waal doen organisaties onderzoekwerk met behulp van opgeleide vrijwilligers. Dat geeft inzicht in de verschillende soorten afval, de meest voorkomende items en de meest vervuilde hotspots. Met die data kunnen zij vervolgens bedrijven aanspreken op hun verantwoordelijkheid, gesprekken voeren met beleidsmakers en het bewustzijn onder consumenten vergroten. Daarnaast worden er grootschalige opruimacties georganiseerd, waar jaarlijks 4.000 vrijwilligers aan mee werken. Met de extra bijlage van de Nationale Postcode Loterij wordt "Schone Rivieren" nu fors uitgebreid. Het aantal rivieren in Nederland dat wordt opgeruimd en onderzocht wordt aanzienlijk vergroot. En daarom worden honderden extra onderzoekers opgeleid. (DR)

Maashorst Trailrun

Stichting Maashorst Events en de "Keien Atletiek" organiseren op zondag 7 april de eerste editie van de Maashorst Trialrun. Een sportief evenement voor zowel de beginnende als de gevorderde hardloper, die wil genieten van rennen door de natuur.

Lopen langs mooiste plekken

Er is een uitdagend en mooi parcours uitgezet met afstanden van 5, 12 en 24 kilometer. waarop iedereen kans krijgt om de mooiste plekken van de Maashorst te ontdekken. Ook zijn er een speciale Kidstrail en een Business Trailrun georganiseerd. Voor kinderen tot 12 jaar komt er een trial van 1 kilometer en bedrijven kunnen zich met teams inschrijven om samen en sportieve uitdaging aan te gaan. De "Heische Tip" in Zeeland is de start- en finishlocatie van de Maashorst Trailrun. Meer info en inschrijven op de site van Maashorst Events. (DR)

Boswachters delen tips Maashorst

Boswachters Janneke de Groot en Marc Poullussen van Staatsbosbeheer zijn gestart met een nieuwe rubriek op www.bezoekdemaashorst.nl, onder de naam "Tips van de boswachter".

Zie en hoor de raaf

Tweewekelijks zullen ze de bezoeker spannende tips geven om het "oergebied" de Maashorst te verkennen. De eerste "Tip van de boswachter" was op donderdag 7 maart te lezen op facebook. Boswachter Marc Poullussen schreef daarin hoe je de raaf kunt horen en zien in de Maashorst. Wil je kennismaken met de boswachters Janneke en Marc ga dan naar de website. (DR)

www.bezoekdemaashorst.nl/boswachter

Website "Tref het in Oss"

Platform Vrijetijd Oss, Maasmeanders, Centrum Management, bibliotheek Oss en de gemeente Oss presenteerden op 25 februari in de raadzaal van het gemeentehuis de website "Tref het in Oss". Vanaf die dag de enige website over toerisme, recreatie en het stadscentrum. (DR)

www.trefhetinoss.nl

Diedense dassen verhuisd

Een familie van vier dassen in Dieden is in de periode van half tot eind februari gevangen en afgevoerd naar een nieuwe locatie. Waterschap Aa en Maas liet de dassen vangen, omdat de nijvere dieren met hun gegraveerde schadelijk zijn voor de dijk.

Naar kunstburcht in Valkenswaard

De dassen hadden hun burcht gegraven in de teen van de Maasdijk ter hoogte van de restanten van de voormalige heerlijkheid met slotgracht Dieden, die zich daar vanaf de vijftiende eeuw tot 1876 bevond*. Het waterschap is verplicht om de das, een beschermde diersoort, een veilig alternatief te bieden. Dat is gelukt met hulp van Brabants Landschap en de stichting "Das en Boom" uit Ubbergen. Dassenburchten en dijken gaan niet goed samen; de graafwerkzaamheden ondermijnen de stabiliteit en het waterschap wil geen risico lopen op dijkbreuk. Daarom werd onmiddellijk ingegrepen. De uitgegraven burcht werd met klei weer opgevuld en gelijktijdig werden de restanten van een oude in slechte staat verkerende schuur verwijderd. Deze had een monumentale status, maar die is eraf gehaald. In de schuur zaten de ingangen van de burcht en van hieruit liepen de dassentunnels de dijk in!. De gevangen dassen gingen naar natuurgebied Valkenhorst in Valkenswaard. Daar is met behulp van gresbuizen een kunstburcht nagemaakt, met een tijdelijke omheining. De dieren worden in Valkenswaard drie maanden bijgevoerd, zodat ze zich thuis voelen. Daarna gaat het raster om de kunstburcht open en kunnen de dassen hun nieuwe leefgebied gaan verkennen. De ervaring wijst uit dat dassen na die drie maanden op hun nieuwe plek blijven. (Info: Brabants Dagblad 26-2-2019)

* In 2006 werd door een inwoner van Megen een plan opgesteld om de heerlijkheid weer tot leven te brengen, maar dat plan mislukte helaas. Pogingen in 2006 om de heerlijkheid weer tot leven te brengen mislukten helaas. (DR)

www.dasenboom.nl

Eerste Tiny Forest in Oss aangeplant

Leerlingen van Montessori-school Elzeneind in Oss hebben op 11 maart samen met initiatiefnemers "Stadse Boeren Oss," IVN-Natuureducatie, gemeente en bewoners het eerste Tiny Forest* in Oss aangeplant. Het bosje, waaraan ook Landschapsbeheer Oss meewerkt, kreeg de fraaie naam "Klein bOss".

Onderzoekjes doen

Het minibos komt te staan in het Elzeneindpark nabij NME-kinderboerderij De Elzenhoek. Die plek werd tijdens het Global Festival op 16 juni 2018 door het publiek bepaald. Met het planten krijgt Oss er weer een stukje natuur bij. Daarnaast zal het Tiny Forest dienst doen als buitenleslokaal voor de leerlingen van de school. Ook gaan de leerlingen in de toekomst als Tiny Forest Rangers onderzoekjes doen, onderhouden ze het bos, maken het schoon en houden het "natuurlijk". Nadat de eerste schop voor het Tiny Forest de grond in was gegaan, werden de officiële opening en de onthulling van de naam "Klein bOss" verricht door gedeputeerde Johan van den Hout en wethouder Johan van der Schoot. (DR)

Knuppelbrug wijstgrond geopend

De Stichting Vrijwillig Landschap Uden heeft op zondag 16 december onder grote belangstelling de knuppelbrug op de Rakste Beemden bij Uden geopend. Het is de eerste knuppelbrug over een wijstgrondengebied. Na de opening is de brug overgedragen aan Staatsbosbeheer.

Vergapen aan bloemenpracht

De Rakste Beemden zijn onderdeel van de Wijstgronden bij Uden. Dit natuurgebied langs de Peelrandbreuk wordt gekenmerkt door smalle drassige weilandjes met elzensingels. Zo'n landschap is kenmerkend voor natte zandgronden. Vanaf dit voorjaar kunnen wandelaars zich voor het eerst vergapen aan de bloemenpracht vanaf deze knuppelbrug, die door crowdfunding tot stand kwam en door bouwers van SVLU o.l.v. Chris van Lieshout werd gerealiseerd. Ga voor meer informatie naar de website. (DR)

www.svlu.nl

Samenwerking twee brouwerijen

Twee bierbrouwerijen in de regio, de in 1989 door PietKees Roeland opgerichte Speciaal-bierbrouwerij Oijen en de in 2015 door Henry Thissen gestarte Thissens Brouwerij uit Lith, zijn een samenwerking aangegaan.

Eigenheid bedrijven blijft!

Al jaren draait Brouwerij Oijen op eigen kracht in de oude melkstal van een voormalige boerderij op de dijk in Oijen. Daar is ook een restaurant gevestigd. Sinds enige tijd is de brouwer echter ook te vinden in Lith, bij Thissens Brouwerij. Daar brouwt Henry Thissen sinds 2015 mooie bieren onder eigen naam. Beide brouwerijen zijn nu een samenwerking aangegaan om zo het brouwproces optimaal te kunnen voortzetten en elkaar te ondersteunen in deskundigheid, brouwtechniek en distributie.

Inmiddels zijn Fokke en Lonneke Roeland als opvolgers de eigenaars van Bierbrouwerij Oijen geworden en hebben zij ook de dagelijkse leiding. Brouwerij Oijen, met proeflokaal, blijft gevestigd op de dijk in Oijen.

De productiebrouwerij vindt men nu dus in Lith*. De brouwers Henry en PietKees, beiden inmiddels de 60 gepasseerd, vormen een mooi koppelpaar en zorgen samen vol passie voor heerlijke bieren. Fokke en Lonneke benadrukken dat de samenwerking geen invloed zal hebben op de eigenheid en de uitstraling van beide bedrijven. Wel beogen zij sterker te worden. De keus is er duidelijk één voor de toekomst! Enerzijds de productiebrouwerij in Lith en anderzijds de ontwikkeling van de distilleerderij in Oijen, waar onder de merknaam "Jan Limoen" verschillende destillaten worden toegevoegd aan het assortiment. (DR)

Van links naar rechts: Harrie Thissen, Fokke - en PietKees Roeland

Wereldburger Stijn te koop

De vegetarische notenburger met de fraaie naam "Sunny Barbecue" van Hooghuis-schouler Stijn Scholten*, die op 16 juni vorig jaar als winnaar uit de bus kwam tijdens de "Oss scoort Global"-bijeenkomst van "We are Food Oss" is nu te bestellen bij Miens Eethuis in de Monsterstraat in Oss, de bedrijfsrestaurants van de gemeente Oss en Brabant Wonen. Ook bij restaurant H32 en het restaurant van de bierbrouwerij in Oijen komt de wereldburger spoedig op de kaart. (DR)

* Zie nieuwsbrief September 2018 p18.

Mikmakkersblad

Eind maart verschijnt alweer voor de zesde keer het -vier keer per jaar -verschijnende (gratis) clubblad van de MikMakkers, de groep jongeren van 5-12 jaar die onder toezicht van de gemeente Oss in de stad en het buitengebied actief zijn bij het opruimen van zwervafval.

Oplage groeit

In onze nieuwsbrief van juni 2018 plaatsten we een artikel over de enthousiaste jongerengroep, die deze maand ook betrokken is bij de actie "Schone Maas" op 9 maart en de nationale opschoondag op 23 maart. De groep MikMakkers groeit gestaag; het (gratis) clubblad heeft nu al een oplage van 400 exemplaren. Wilt u uw kinderen of kleinkinderen ook lid maken van de MikMakkers, meldt dat dan per mail mikmak@oss.nl Kijk voor meer informatie op de website. (DR)

Wulp, vogel van het jaar 2019

Het gaat niet goed met de kust- en weidevogels in Nederland. De wulp, zowel een kust- als een weidevogel, staat hoog op de "Rode Lijst". Daarom hebben Sovon Vogelonderzoek en Vogelbescherming 2019 uitgeroepen tot het jaar van de Wulp.

Extra tellingen en analyses De wulp, met zijn mysterieuze roep, heeft nog veel geheimen voor ons. In het jaar van de wulp worden extra tellingen gedaan om meer inzicht te krijgen in bijvoorbeeld de plekken waar wulpen in grote groepen overnachten. Tegelijkertijd worden gegevens over de afgelopen decennia geanalyseerd om een overzicht te krijgen over hoe de populatie zich heeft ontwikkeld en welke factoren daarop van invloed zijn. Vogelbescherming wil ook de overlevingskansen van de wulp verbeteren door agrarisch gebied en weilanden om te vormen tot natte- en kruidenrijke graslanden. Jaarlijks broeden 3000-4000 wulpen in ons land in open graslanden en akkers, heide, hoogveen en open duingebied. Onze broedvogels vertrekken na het broedseizoen naar Zuidwest-Europa en Engeland. Maar vooral in Frankrijk vallen helaas vele duizenden vogels ten offer aan jagers. De "Bond Friese Vogelwachten" verzocht al in een petitie aan het Europese Parlement om deze jacht op Europees niveau te verbieden. Tussen juli en april worden de Nederlandse wulpen afgelost door grote aantallen afkomstig uit gebieden tot ver in Rusland; in het najaar stromen met name de kustgebieden vol met overwinterende wulpen. In de winter telt men er soms wel 200.000 in Nederland. Vijftienviertig tot 30 % van de wereldpopulatie doet op enig moment Nederland aan! (DR)

Ooievaars geteld

Ooievaars trekken van nature in de winter naar het voedselrijke zuiden van Europa. Wanneer de vogels jong zijn doen ze dat ook. Maar het lijkt alsof de ooievaars steeds opportunistischer worden naarmate ze ouder worden.

Grote groep bij Oss

In de winter kom je daarom steeds vaker grote groepen ooievaars tegen in het Nederlandse landschap, die niet wegtrekken. Zeker in een zachte winter vinden de dieren op de weilanden voldoende regenwormen.

Om meer te weten te komen over hoeveel ooievaars in de winter in ons land blijven en of het er meer of minder worden, hield STORK (Stichting Ooievaars Research en Knowhow) in het weekeind van 12 en 13 januari een grootscheepse telling. Ondanks het mindere weer in het telweekeind, maar wellicht dankzij een begeleidende oppepbrief van mr. Pieter van Vollenhoven, was er dat weekeind een flink aantal vogelliefhebbers actief. In totaal werden in Nederland 54* overwinterende ooievaars geteld. De grootste groep die gezien werd, bestond uit 108 vogels in het Reesdal, een prachtig natuurgebied op de grens van Drenthe en Overijssel. Ten noorden van Oss werden 75 ooievaars geteld! Ook werden 34 ooievaars waargenomen in Voorburg en 32 aan de noordkant van Utrecht. De grote groep ooievaars ten noorden van Oss zal de afgelopen jaren veel mensen zeker wel zijn opgevallen. Vooral bij de Oijenseweg, nabij het oude zwembad en nabij de Hertogswetering, lieten ze zich vaak van heel dichtbij bekijken! (DR)

* Om een indruk te krijgen over de groei van de populatie ooievaars in Nederland: eind jaren zestig bedroeg het totale aantal in ons land 20, nu zijn dat er liefst 2.000, het honderdvoudige dus!

* Zie Nieuwsbrief juni 2017, p11

Grootste voedselbos in Schijndel

Op drie percelen van samen 20 hectare in Schijndel ontstaat in de komende jaren het grootste voedselbos van Nederland. Met de aanleg werd najaar 2018 gestart.

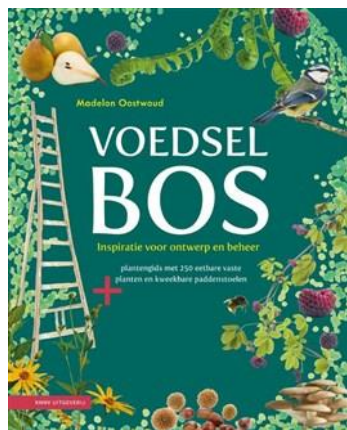
Aansluiting populierenbos

Het bos is een initiatief van Stichting Voedselbosbouw Nederland en wordt gerealiseerd op gronden van "Groen Ontwikkelingsfonds Brabant". Een agrarisch voedselbos van deze omvang is in Nederland nog niet gerealiseerd. Om die reden is ook HAS Den Bosch één van de partners. Studenten van HAS Hogeschool gaan in de komende jaren nauwlettend in de gaten houden hoe het voedselbos in Schijndel zich ontwikkelt en welke conclusies daaruit kunnen worden getrokken. In de zomer van 2018 werden de eerste hagen geplant. Die hagen zijn van belang voor de biodiversiteit in het gebied en de beschutting. Eind november 2018 gingen de eerste appelbomen, hazelaars en bessenstruiken de grond in. Ook in de twee daaropvolgende jaren komen er nog bomen en struiken bij. Landschappelijk sluiten de voedselbossen prima aan bij de al bestaande populierenbossen in Schijndel. (DR)

www.brabantsemilieuederatie.nl

Boek "Voedselbos"

Bij de KNNV verscheen het boek "Voedselbos", inspiratie voor ontwerp en beheer van Madelon Oostwoud. Madelon is bekend uit diverse tv-programma's, schreef boeken over eetbare tuinen en over permacultuur, houdt cursussen en workshops en richtte "Tiny Houses Nederland" op.

Gezonde opbrengst, lage kosten

Voedselbossen staan volop in de belangstelling omdat ze bijdragen aan een duurzaam voedselproces. Ze kennen een hoge biodiversiteit en verrijken de bodem. Ze zijn volledig zelfvoorzienend en klimaatbestendig. Aangetoond is dat voedselbossen meer gezonde opbrengst leverden tegen lage kosten. Daarmee vormen voedselbossen een volwaardig alternatief voor gangbare landbouw. "Voedselbos" is de ideale kennis- en informatiebron voor ieder die een professioneel voedselbos wil aanleggen, zoals eigenaars en/of beheerders van natuurterreinen of bospercelen, particulieren, boeren, tuinders en permaculturisten. Het boek (ISBN 9789050116534), met een formaat van 21x17 cm, telt 160 pagina's met een bijbehorende plantengids van 48 pagina's, is geheel in kleur uitgevoerd en kost €29,95. Leden van de KNNV krijgen 10% korting. (DR)

Twee boeken huidige Nederlandse landschap

In december verschenen twee boeken over het huidige Nederlandse Landschap en de rol die de mens daarin vervult. Het ene, "Natuur in Mensenland", is geschreven door filosoof Martin Drenthen en het andere, "Heibel in de Polder", door biologe Roelke Posthumus.

Verschil van mening over natuur

In "Natuur in Mensenland" zijn essays van Martin Drenthen opgenomen over ons nieuwe cultuurlandschap. Martin is een toonaangevende milieufilosoof en is werkzaam als universitair hoofddocent aan de Radboud Universiteit Nijmegen. "Natuur maken we tegenwoordig zelf", zegt hij. "Keer op keer blijkt dat de vraag naar echte natuur de emoties hoog doet oplopen, of het nu gaat over de Oostvaardersplassen of over de terugkeer van de wolf". Zijn boek, dat 256 pagina's telt, kost €24,95. In "Heibel in de Polder" onderzoekt biologe Roelke Posthumus hoe ons landschap is ontstaan en waarom Nederlanders sommige natuur waardevoller vinden dan andere. Uiteindelijk geeft ze een antwoord op misschien wel de belangrijkste vraag: "Hoe nu verder?". Haar boek telt 216 bladzijden en kost €14,99. (DR)

Voorzitter Dorpsraad Geffen overleden

Hans Hoebe, sinds 2014 voorzitter van de Dorpsraad Geffen, is donderdag 8 februari na een kort ziekbed aan een ernstige ziekte op 62-jarige leeftijd overleden.

Hans, die zich naast zijn taak als voorzitter ook jarenlang met bevoegenheid heeft ingezet op vele fronten in het Geffense verenigingsleven, was in zijn aanwezigheid altijd een vrolijk en toegewijd persoon en heeft intensief en met passie zijn bijdrage voor Geffen geleverd. Op zaterdag 1 december heeft Hans, vlak voor zijn ziekte zich openbaarde, nog een bezoek gebracht aan onze werkochtend in het Geffens Veld, waar we samen met onze collega's van Landschapsbelang Maasdonk aan het werk waren en was bijzonder onder de indruk van onze actie om het gebied tussen zijn woonplaats en Oss te verfraaien. We wensden zijn vrouw en familie heel veel sterkte om het gemis van Hans te verwerken. (DR)

Muifelbrouwerij opende eigen brouwerij

Op 16 februari heeft de commissaris van de koning, Wim van de Donk, onder grote belangstelling van bierliefhebbers en relaties samen met wethouder Frank den Brok de eigen brouwinstallatie van de Muifelbrouwerij aan de Vikingenweg 5 in Oss geopend. Hij deed dat door grote vellen papier van de ramen weg te trekken die de brouwerij scheidt van het opslaggebied.

Eenmalig bier "Nummer Eén"

Na 12,5 jaar van bieren ontwikkelen, huurbrouwen, biermerken bouwen en een zeer succesvolle crowdfundingactie is het dan eindelijk zover; er staat nu een schitterende - in China gefabriceerde - brouwinstallatie van 10 hl met drie door stoom aangedreven brouwketels en een drietal gisttanks, een flessenvuller en een fustenvuller. De Muifelbrouwerij kan nu geheel onafhankelijk van anderen bieren brouwen en op de markt brengen. Het eerste en eenmalige bier dat uit de ketels kwam heette dan ook toepasselijk "Nummer Eén". Het gehele weekend was er een druk bezocht open huis, waar natuurlijk ook alle andere biertjes van Muifel geproefd en verkocht werden. De hongerige bezoekers aan het openingsweekend konden hun hartige trek bij de Bergse Foodtruck "Braai en Snaai" stillen. (DR)

Ploggen, de nieuwe trend

Op de gewone manier zwerfafval opruimen, dus rustig lopend alleen of met meer personen langs de berm of in het bos, dat kennen we wel. Maar nu is er een nieuwe trend, namelijk het hardlopend zwerfafval opruimen, "ploggen" genoemd.

Veel variaties in ploggen

De plogging-trend is afkomstig uit Zweden en is in Nederland ook al ontzettend populair. Plogging is een combinatie van het Zweedse woord voor opruimen "plocka up" en jogging. Er zijn veel mensen die tijdens het wandelen het afval dat ze tegenkomen opruimen en in de afvalbak gooien. Maar niet alleen wandelaars, ook steeds meer hardlopers ploggen nu dus. Hardloopploggen wisselen hun trainingen af met een rondje ploggen. Er worden zelfs ploggingruns en trashivals (trash-festivals) georganiseerd. Op de website vindt u nog meer info over "trash-dating" en "troeprtrimmen". (DR)

www.plogging.nl

Reekse scholiere jeugdbestuurder Aa en Maas

Julia Goets uit Reek is per 1 januari 2019 vertegenwoordiger van Waterschap Aa en Maas. Op 22 februari is Julia officieel voorgesteld aan het algemeen bestuur van het waterschap, waarbij Dijkgraaf Lambert Verheijen haar welkom heette met grote bossen bloemen.

Leuke uitdaging

Het jeugdwaterschap is een initiatief van de gezamenlijke waterschappen om jongeren in Nederland te betrekken bij waterbeheer in eigen land. Julia is 15 jaar en zit in het derde jaar van het Udens College in Uden. Ze volgt Belle Holthuis uit Asten op, die twee jaar jeugdbestuurder was. Voor Julia is het haar eerste bestuursfunctie. Ze vindt het een leuke uitdaging om mee te denken hoe we jongeren kunnen bereiken en hoe we ze bewust kunnen maken hoe belangrijk schoon en veilig water is. Ze heeft ook al een idee hoe ze dat wil doen en gebruikt daarvoor o.a. de nieuwe waterschapgame. Ga voor meer informatie naar de website. (DR)

www.jeugdwaterschap.nl

"WAD", nieuwe film Ruben Smit

De bekende ecooloog, fotograaf en filmer Ruben Smit, bekend van zijn films De Nieuwe Wildernis (2013), De Levende Rivier (2015) en Schatkamer van de Veluwe (2016) heeft najaar 2018 weer een prachtige nieuwe film gemaakt, "WAD", over het overleven op de grenzen van wad en water.

Alsof je er zelf bij bent

De film WAD is een uniek document over het mooiste natuurgebied van Nederland. De film gaat over de dieren, de natuur, het water, de wolken, het licht, het zand en de modder. Er zitten prachtige onderwateropnames in en met speciale technieken is het microleven in beeld gebracht. Ook de jacht van de slechtvalk, de geboorte van zeehonden in het wild, eindeloze sterrenhemels en unieke natuurfenomenen, zoals springtij, noorderlicht en een bevroren ijszee passeren de revue. Alles gefilmd op een manier zoals alleen Ruben Smit dat kan, alsof je er zelf bij bent! Aan de film, die 93 minuten duurt, is 5 jaar gewerkt. Er werd door 12 cameramensen 300 dagen gedraaid en er werd 500 uur aan filmmateriaal vastgelegd. (DR)

www.rubensmitproducties.nl

Op ons verzoek poseerde Ruben Smit met onze nieuwsbrief (Ruben Smit)

Restaurant 't Putje wordt Restaurant Clemens

Restaurant 't Putje aan de Wilibrordusweg is in september 2018 in handen gekomen van Loes Kappen en Olivier Forma. Beiden werkten in een hotel in Amsterdam. Na een zeer ingrijpende verbouwing wordt het restaurant op 2 april heropend onder de naam Clemens.

Nieuw interieur, nieuwe kaart

Loes en Olivier zijn de vierde generatie eigenaren sinds Landschapsbeheer Oss in 1998 startte met het onderhoud en de vernieuwing van de bosgebieden in Oss-Zuid. Thony Suppers en zijn vrouw Esther runden toen de al tientallen jaren bestaande familiezaak. In de eerste jaren, toen we uitsluitend in het Vierwindenbos

werkten, dronken we bij Thony nog wel eens een kop koffie of soep. Thony verkocht 't Putje in december 2010 aan Tonny Verstraten uit Uden, die het restaurant op 20 februari 2011 weer heropende. Begin februari 2017 werd 't Putje weer overgedaan aan Rick van Ham en Erwin van Rosmalen. Helaas ging de zaak in april 2018, gelijktijdig met hun andere restaurant De Kapel alweer failliet. Daarna was 't Putje alleen geopend voor feesten en partijen. Zo ontving Landschapsbeheer er op 6 oktober vorig jaar nog 70 deelnemers aan de vrijwilligersdag van het Brabants Landschap. En nu, na een jaar van inactiviteit, is er dus weer volop leven in de brouwerij met een nieuw jong ondernemersechtpaar onder een nieuwe naam en met een compleet nieuw interieur en een nieuwe menukaart. Men is 6 dagen per week open. (DR)

www.restaurantclemens.nl

Drie soorten grazers in één gebied

Woensdag 27 februari zijn vijf Taurossen toegevoegd aan het wisentgebied in de Maashorst, waar sinds 206 al Exmoor pony's en wisenten leven.

Verschillende manieren grazen

De groep van vijf Taurossen bestaat uit een stier en een koe met haar nakomelingen; een koetje, een stiertje en een stierkalfje. De Taurossen leefden al wel in de Maashorst, maar in een ander begrazingsgebied buiten de wisenten en Exmoors. Deze drie diersoorten hebben een verschillende manier van grazen. Daardoor zorgen ze samen voor een natuurlijke variatie in het landschap, dat bestaat uit bloemrijke velden afgewisseld met bos. De komende tijd worden de dieren en hun onderlinge gedrag goed in de gaten gehouden. Ook vindt er extra onderzoek plaats naar de resultaten van deze begrazing. (DR)

Uitkijktoren Herperduin

Op woensdag 27 maart is de nieuwe uitkijktoren in Herperduin officieel geopend. De toren, die ver boven de bomen uitkomt, is 24,5 meter hoog en bevat 7 bordessen van 16 treden. Aan de voet heeft de toren een omvang van 23 bij 23 meter.

Oss greep haar kans!

De uitkijktoren geeft een extra beleving aan het natuurgebied. "Je kijkt er echt over de hele Maashorst uit en dat geeft een extra dimensie", aldus wethouder Johan van der Schoot. Het duurde even voordat de uitkijktoren er uiteindelijk kwam. Het bestemmingsplan bood al jaren de mogelijkheid, maar er was niet genoeg geld. Met het subsidiegeld van "Meer Maashorst" werd het toch mogelijk. De toren zou in eerste instantie in Landerd komen, maar die gemeente haakte af. Vervolgens pakte de gemeente Oss haar kans. De toren werd in slechts enkele weken tijd gebouwd door het bedrijf Wonders Metaal b.v. uit Berlicum. Info: Brabants Dagblad. (DR)

Plastic Monster Ship Tour van Greenpeace

Met twee schepen, de Beluga II en een schip met daarop een gigantisch monster van wegwerpplastic, vaart Greenpeace deze lente de rivier de Rijn op.

Plastival in Nijmegen

De Rijn is volgens Greenpeace één van de meest door microplastics vervuilde rivieren ter wereld. Greenpeace zet alle zeilen bij om de productie van wegwerpplastic te stoppen. De eerste bestemming was het hoofdkantoor van Unilever in Rotterdam op 21 maart. Frontaal voor het hoofdkantoor werd een "rave* gehost". Vervolgens werd het plastic monster bij het hoofdkantoor van Unilever afgeleverd. Na de rave voeren de twee schepen verder dwars door Nederland. Drie dagen later op 24 maart, organiseert Greenpeace in Nijmegen het "Plastival". Dat is hét festival voor een wereld zonder wegwerpplastic. Het festival vindt van 12.00 tot 20.30 uur plaats in 't Labyrith in Nijmegen. Daarna gaat men de grens over, op weg naar de volgende plastic producenten om ook daar duidelijk te maken dat recycling alleen niet genoeg is. De fabrikanten moeten verantwoordelijkheid nemen voor het plastic monster. (DR)

* Engelse term voor wild feest, waar vooral dancemuziek wordt gedraaid, meestal acid house. Het zijn meestal ondergrondse (illegale) feesten. Locatie en datum worden via, via en flyers bekend gemaakt.

www.preenpeace.nl

Oversteekplaats begrazingsgebied geopend

Op donderdag 24 januari heeft wethouder Hans Vereijken van de gemeente Landerd aan de Palmstraat in Schaijk een nieuwe oversteekplaats tussen de twee begrazingsgebieden in de Maashorst feestelijk geopend.

Primeur voor "verkeersbord"

Tot nu toe waren de kuddes grote grazers in het natuurgebied van elkaar gescheiden door de Palmstraat. Door de nieuwe oversteekplaats zijn nu de begrazingsgebieden Kannonberg/Munse Heide en Brobbelbies/Slabroekse Bergen met elkaar verbonden en kan men er de dieren zien oversteken. In de buurt van de Plas van Hofmans zijn veerooters in de weg gemaakt. Een hekwerk en borden vóór die roosters maken aan weggebruikers duidelijk dat ze op dit deel van de weg grazers kunnen tegenkomen. Op de oversteekplaats heeft de gemeente Landerd een 30 km zone ingesteld ten behoeve van de veiligheid van de weggebruikers en van de dieren. Parkeren op de oversteekplaats is niet toegestaan. Na de opening haalden beheerders de oude tussenrasters weg en konden de grazers de oversteek gaan wagen. De wethouder onthulde ook een "attentiebord". Daarop staat o.a. het reeds veel besproken nieuwe pictogram, dat waarschuwt om hier niet te parkeren omdat paarden graag aan autolok knabbelen!! Een bijzondere landelijke primeur voor de Maashorst. Na afloop van de openingshandeling bood Staatsbosbeheer de bezoekers een kop koffie aan in haar kantoor aan de Slabroekseweg in Nistelrode.

Groenste Politicus 2018

Adnan Tekin, PvdA. gedeputeerde voor de provincie Noord-Holland is op zondag 10 maart in de uitzending van Vroege Vogels op NPO 1 tot Groenste Politicus van 2018 uitgeroepen. Het was de elfde editie van de door Natuurmonumenten georganiseerde verkiezing.

Groene belofte voor toekomst

De jury roemde de PvdA-gedeputeerde om zijn politieke behendigheid en zijn onverwachte, maar inspirerende en volhardende inzet voor natuur en landschap. Tekin is relatief nieuw in de groene politiek, maar hij boekte vorig jaar al meerdere successen, o.a. voor de bescherming van stiltegebieden en landschapselementen, de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland en biodiversiteitsherstel in Noord-Holland. Als echte "stadsjongen" kreeg Tekin twee jaar geleden de portefeuille natuur in zijn schoot geworpen. Sindsdien ontwikkelde hij zich tot een ware bondgenoot van natuur en landschap. Hij wordt gezien als een groene belofte voor de toekomst! (DR)

Bericht van boswachter

Staatsbosbeheer is begin van dit jaar gestart met een maandelijkse nieuwsbrief voor particulieren, waarin buitengewone natuurbelevissen centraal staan.

Grote variatie onderwerpen

Boswachter Liza van Velzen van Staatsbosbeheer koos voor dit jaar, samen met collega boswachters, elke maand een

bijzonder natuurfenomeen dat je meegemaakt moet hebben. Die bijzondere natuurbelevissen kunt u elke maand lezen in een nieuwsbrief "Bericht van de Boswachter". Liza startte de serie in januari met "Wandelingen waar je stil van wordt". Vervolgens ging het in februari over "boksende hazen" en in maart over "vogelconcerten in de natuur". In april is het thema "Doe eens Wild", in mei "Dwalen door een bloemenzee" en in juni "Proef de natuur". "Beleef de nacht" is het thema van juli, "Zie de reeën flirten" ziet u in augustus en "Ga eens terug in de tijd" in september. De laatste drie maanden zijn de onderwerpen respectievelijk: "Ontdek de wereld van de paddenstoelen", "Krijg vieze handen" en "Hoor de bosuil roepen". Kijk ook op de website voor meer informatie. (DR)

www.staatsbosbeheer.nl/nieuwsbrief

Groene kalender 2019

IVN-Nederland bracht begin van dit jaar de Groene Kalender 2019 uit. Hieronder enkele hoogtepunten voor de komende periode:

13 april

Nationale Bijentelling

15-21 april

Week van de Teek

12-21 mei

Nationale Vogelweek

22 mei

Internationale dag van de Biodiversiteit

5 juni

Wereldmilieudag

8-16 juni

Nationale Tuinweek

14-16 juni

Nationale Sloopjesdagen IVN

15-16 juni

Open Tuinenweekeind

Alarm voor Oisterwijkse vennen

Toen onze vrijwilligers tijdens het uitje op 8 september 2017 een wandeling maakten langs de Oisterwijkse vennen, zullen ze zich niet gerealiseerd hebben dat het met die vennen helemaal niet zo goed gesteld is.

Veel broedvogels verdwenen

Want in een paginagroot artikel in het Brabants Dagblad van 9 september 2017 werd de noodklok geluid over de fauna en flora van de vennen onder de kop "Vennen Oisterwijk gestrest". Die stress blijkt uit een rapport "Een eeuw monitoring van vennen in Midden-Brabant" van de Universiteit van Wageningen. Voor dat rapport zijn 156 verschillende bronnen verricht in de periode van 1900 tot nu. Zo waren er van de 35 soorten broedvogels, die begin 1900 geteld werden, in 2015 nog maar 18 soorten over en verdwenen o.a. de visarend, de bruine kiekendief, de zwarte stern, de zomertaling en de grote karekiet!

Na maatregelen gedeeltelijk herstel

Maar het is ook treurig gesteld met veel typische vennenplanten. Zo zijn bijvoorbeeld slijkzegge en bleekgeel blaasjeskruid verdwenen. De factoren die de vermindering van flora en fauna in en bij de vennen veroorzaken, zijn verdroging, verzuring en vermeting. Het dieptepunt qua soortenrijkdom lag in de periode 1980-1989. Natuurmonumenten en Brabants Landschap, die respectievelijk 24 en 5 van de 29 vennen in eigendom hebben, grepen al in bij enkele van de sterkst vervuilde vennen. Zo werden er sliblagen verwijderd en bomen gerooid. Ook werd zacht grondwater toegevoegd. Hierdoor trad een gedeeltelijk herstel op. Door die maatregelen zijn veel van de "oude" soorten teruggekeerd, maar de meest kritische zullen we waarschijnlijk nooit meer te zien krijgen. (DR)

www.edepot.wur.nl

De Koornbeemd b.v.

Cultuur- en Civieltechnische werken

Langendonkweg 11b 5345 HR OSS

www.dekoornbeemd.nl

Onderhoudsbeurt Moerputtenbrug

De tot cultureel erfgoed en Rijksmonument verheven - uit 1866 stammende - Moerputtenbrug in het natuurgebied De "Moerputten" tussen den Bosch en Vlijmen heeft recent weer een noodzakelijke grote schilderbeurt gekregen.

Vlonderpaden in slechte conditie

Veel van onze vrijwilligers zullen zich de imposante 600 meter lange brug, met complete spoorrails er op, nog goed herinneren van ons dagje uit op 17 september 2011. De brug was toen, na een jarenlange en zeer ingrijpende restauratie, een half jaar eerder officieel geopend door Mr Pieter van Vollenhoven. Voor Boswachter José Borsboom, die namens de eigenaar Staatsbosbeheer het Moerputtengebied beheert, zijn de brug en het natuurgebied echt haar favoriete plek:

"Schitterend, die cultuurhistorie in combinatie met de prachtige moerasbossen en die optimale beleving van het water", zegt ze. Maar wat haar toch ernstige zorgen baart, is de conditie van de twee vlonderpaden die door het moerasbos lopen. Het ene pad meet 140 meter en werd aangelegd in 2002 en een langer pad van 250 meter kwam tot stand in 2010. Daarop wandelen is een aparte belevenis, zo dicht op het water vindt Jose. Die paden, waarop we toen zo spannend wandelden, hebben namelijk beslist op korte termijn groot onderhoud nodig. Een zeer kostbare zaak, omdat de grootste slijtage vooral zit in de slechte conditie van de steunbalken van de paden, die diep in het veen verankert zijn en die aan het weggroten zijn. José droomt van een sponsor die zich meldt om financieel te helpen en anders is een crowdfundingactie misschien een optie! (DR)

Website Maashorst wint award

De website www.bezoek-demaashorst.nl doet het erg goed. In 2018 groeide het bezoekersaantal maar liefst met 144 procent ten opzichte van 2017

Grootste stijger

Een klinkend resultaat, waarmee de website op de Citynavigatordag binnen de categorie kleine gebieden, de award voor 'grootste stijger in 2018' in ontvangst mocht nemen. Van de acht deelnemers kwam "Bezoek de Maashorst" als beste uit de bus. Ook in de categorie "Best bekeken kleine gebieden" behaalde de bezoekerswebsite een mooi resultaat. Zij eindigde hier op een derde plaats onder het Groene Hart en de Veluwe. Het beheer en onderhoud van de bezoekerswebsite berust in handen van VVV Noordoost- Brabant. (DR)

Dassenwerkgroep Brabant

Eind december 2018 verscheen de vijftigste uitgave van het periodiek van Stichting Dassenwerkgroep Brabant. Weer met maar liefst 18 pagina's informatie en veel fotomateriaal over de dassenpopulatie in onze provincie.

Graag een bijdrage

De dassenwerkgroep stelt deze digitale informatie graag elke drie maanden gratis beschikbaar voor iedereen die in de dag geïnteresseerd is. Maar omdat de groep volledig gerund wordt door vrijwilligers en moet werken zonder subsidie, zou men het fijn vinden als iedereen die de nieuwsbrief ontvangt daarvoor een kleine financiële bijdrage wil storten op rekeningnummer NL 78 RABO 0121 8829 34 o.v.v. "Bijdrage". (DR)

www.dassenwerkgroepbrabant.nl

Osje van Verdienste

Op woensdag 16 januari heeft Maartje Aarts van het Platform Global Goals Oss een "Osje van Verdienste" ontvangen. De onderscheiding werd haar uitgereikt door burgemeester Wobine Buijs-Glaudemans tijdens het platformoverleg in het gemeentehuis in Oss.

Succesvolle afsluiting

Maartje was ruim 10 jaar vrijwilliger van het Platform Milenniumdoelen, dat later de naam Platform Global Goals kreeg en ontving de onderscheiding vanwege haar inzet en betrokkenheid voor het platform. Dit jaar neemt ze afscheid als voorzitter, een functie die ze al vanaf 2011 had. Mede dank zij Maartje werd Oss in 2013 een Fairtrade gemeente. Daarnaast zette ze zich in voor het verwerven van de titel "meest inspirerende Global Goals gemeente van Nederland" in 2017 en 2018. (DR)

"Langs Boom en Veld" in Geffen

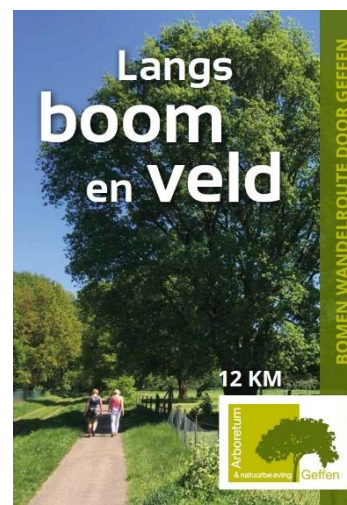
Voor de wandelaars die óók van bomen houden, ontwikkelde "Stichting Arboretum en Natuurbeleving Geffen" in samenwerking met Landschapsbeheer Oss een mooie 12 kilometer lange wandeling in Geffen met de toepasselijke naam "Langs Boom en Veld".

Wandeling verbindt dorp met buitengebied

De wandeling levert een kleine bijdrage door mensen bewust te maken van de bomen die in Geffen staan, zodat de huidige en de volgende generaties meer aandacht krijgen voor behoud en versterking van de noodzakelijke groenstructuur. In Geffen staan een groot aantal bijzondere bomen met verhalen en achtergronden. Deze bomen zijn ideaal om een verbinding te leggen tussen markante punten, bijzondere locaties en bestaande infrastructuur. De wandeling verbindt het dorp met het buitengebied,

zoals de Geffense Plas en het Geffens Veld. De route is gemarkeerd door middel van plaatjes op de (grotendeels) bestaande wandelknooppunten. Er is een mooi, full colour routeboekje van 24 pagina's, met een duidelijke plattegrond van de route, beschikbaar, waarin informatie over bomen, het veld en historische gegevens staan. Voor diegenen die het dorp Geffen en haar omgeving (dat vanaf 1 januari 2015 deel uitmaakt van de gemeente Oss) nog niet goed kennen, is deze wandeling een ideale manier om dat gemis goed te maken. (DR)

www.arboretumgeffen.nl

Vakantiepark De Roompot geopend

Dinsdag 12 februari is, in aanwezigheid van o.a. gedeputeerde Johan van den Hout, het vakantiepark De Roompot in Schaijk feestelijk geopend.

Dronepark Nederlandse priemeur

Het park is een aanwinst voor recreatie en toerisme in Landerd, de Maashorst en Brabant. De gemeente Landerd is trots op dit mooie nieuwe recreatiebedrijf en ook trots op de jonge enthousiaste ondernemer Charles Veerkamp. Het park heeft op dit moment 62 modern en natuurlijk vormgegeven huisjes. In het najaar komen er nog eens 74 huisjes bij. Bijzonder is ook de priemeur van Nederlands eerste dronepark. "Midgetgolf is niet meer echt van deze tijd", aldus Charles Veerkamp.

(DR)

2019 het jaar van de egel

Op 23 maart ging, tijdens de Zoogdierdag in Nijmegen, de actie "2019 het jaar van de egel" van start.

Knorrende viervoertertjes

De egelwerkgroep van de Zoogdierenvereniging, doet er dit jaar alles aan om de egel in het zonnetje te zetten. Dit prikkelende zoogdier kan namelijk best wel een steuntje in de rug gebruiken. Want het lijkt om onduidelijke reden niet zo goed te gaan met de egel in Nederland. En wie houdt er nu niet van die knorrende viervoertertjes die in de schemering door de tuin scharrelen, de slakken van de sla plukken en het voer van de kat opeten? Daarom is in 2018 de Egelwerkgroep opgericht, die niet alleen wil bijdragen aan bescherming van de egel, maar ook aan onderzoek naar het dier. Dit is niet de eerste keer dat een jaar in het teken van de egel staat. In 2009 leverde het jaar van de egel een schat aan informatie op over de verspreiding van het dier. Onderzoekers ontdekten dat de Nederlandse egel (net als Britse egels) het platteland verruilden voor veiliger achtertuinen in dorpen en steden. Waarschijnlijk omdat ze zo de oprukkende das konden ontlopen. (DR)

www.zoogiervenvereniging.nl

Maashorst populair op "Brabant vertelt"

De Maashorst doet het goed binnen de app "Brabant vertelt". Het gebied staat zelfs in de top 3 van meest gedownloade routes. Zeker voor de route "Paden banen door de Maashorst", die er nog maar kort op staat, is dat een mooi resultaat.

Aantal downloads stijgt

Tot eind 2018 werd 3073 keer een app gedownload t.o.v. 3010 in 2017. Dat waren gemiddeld 10 downloads per dag. Op de eerste plaats staat de Poëzieroute Woudrichem (200 x), de tweede plaats is voor NAR (Doden en Godenland-schap Paalgraven) (167 x) en op de derde plaats staat de route "Paden banen door de Maashorst" (162x). Kijk voor alle negen wandelingen op de website. (DR)

www.brabantvertelt.nl

De gidsen van IVN-Oss

De 22 actieve natuurgidsen van IVN-Oss hebben het vorige jaar veel activiteiten verzorgd. Want niet alleen begeleiden ze in totaal de 21 wandel- en fietstochten in de regio, daarnaast verzorgden ze nog allerlei andere activiteiten, samen met natuurliefhebbers.

Nieuwe gidsen ronden opleiding af

De wandel- en fietstochten hadden een gemiddelde opkomst van 20 deelnemers. Daarbij waren grote toppers, zoals de 100 deelnemers in de Stelt op 18 februari, de 50 mensen op 22 april in de Hemelrijke Waard en de 53 deelnemers aan de fietstocht "Rondje Pontje" op 29 juli. Maar er waren ook dalen. Zo viel de natuurstadswandeling door Megen op 23 september in het water met slechts 1 deelnemer, waren er voor de stiltewandeling op 14 oktober maar 6 deelnemers en viel ook de verhalenwandeling bij de grafheuvels van Zevenbergen op 16 september met maar 4 deelnemers erg tegen. Naast de eigen publiekswandelingen verzorgden de gidsen ook nog 6 particuliere wandelingen en 6 wandelingen vanuit Natuurcentrum de Maashorst. Ook aan kennis en teambuilding werd gedaan. Op 1 juli kregen 15 van de 22 gidsen en 10 gidsen in opleiding een uiteenzetting van de provinciale vleermuiswerkgroep in Zeeland. Het hele vorige jaar door zijn 10 gidsen bij IVN-Oss actief geweest met hun tweejarige opleiding. Voor de gehele regio Veghel-Uden-Bernheze-Oss werden 36 mensen opgeleid tot natuurgids. Ze ronden op 22 juni a.s. hun opleiding af. (DR)

Ottersporen in Brabant ontdekt

In aansluiting op het artikel "Warm welkom voor de otter in Brabant" op pagina 8 van deze nieuwsbrief: Op The High Tech Campus in Eindhoven zijn ottersporen gevonden. De sporen werden in februari ontdekt in een laag sneeuw. Deskundigen hebben inmiddels bevestigd dat het daadwerkelijk om ottersporen gaat. De prenten zijn gevonden op een beschoeiingsplank langs een waterplas in de buurt van de Dommel. Het spoor eindigde bij het water, wat doet vermoeden dat het der daar te water is gegaan. (DR)

Brabantinzicht

Sinds enige tijd kan iedereen online bekijken hoe het is gesteld met de natuur, het milieu en het water in Noord-Brabant. "Brabantinzicht" heet de website, die voortdurend up to date wordt gehouden door de provincie Noord-Brabant en de Brabantse waterschappen.

Later ook thema's als agrofood

In tekst, kaarten, foto's en grafieken geeft de website, op een toegankelijke en visueel aantrekkelijke manier, antwoorden op vragen als: Hoe ontwikkelt zich de waterkwaliteit in Brabant? Hoe staat het met de veiligheid langs de grote rivieren? Hoe staat het met de biodiversiteit in Brabantse natuurgebieden en in het agrarisch Landschap? En hoe ontwikkelt de luchtkwaliteit in Brabant zich? Voorheen brachten provincie en waterschappen periodieke rapportages van deze gegevens uit. (DR)

www.brabantinzicht.nl

Overzicht geplante bomen

De afgelopen periode heeft Landschapsbeheer Oss op twee projecten maar liefst 364 bomen geplant, 314 bomen in het Geffens Veld en 50 op het project Doorneindstraat. Hieronder een overzicht van de geplante boomsoorten: 138 eiken, 22 walnoten, 2 tamme kastanjes, 71 ruwe berken, 63 zwarte elzen, 10 wilde peren, 4 zoete peren, 14 peren (conference), 13 wilde appels, 10 wilde kersen en 17 zoete appels. (DR)

Mogelijk Vervolg "ErvenPlus"

Brabants Landschap heeft de afgelopen twee jaar samen met 24 gemeenten, Orbis en tientallen lokale natuurverenigingen ruim 600 erven biodiverser gemaakt. Op een wachtlijst staan nog eens 200 erfgoedeigenaren die graag willen aanhaken bij een vervolgproject.

Plantgoed en nestkasten

In de periode 2016-2018 zijn op alle 600 erven speciale erfscans uitgevoerd door veldmedewerkers. Hiermee werd samen met de bewoners bekeken wat aangevuld kon worden om het erf aantrekkelijker te maken voor erfbewonende soorten. Vervolgens werd een

ErvenPlus-plan opgesteld, streekeigen plantgoed bezorgd en zijn soortgerichte maatregelen, zoals nestkasten afgeleverd. Geleverd werden: 100.000 stuks plantgoed, waaronder 1.500 fruitbomen, 5.000 nestkasten, 500 kilo kruidenmengsel, 110 muizenrasters en 50 steenuilvriendelijke drinkbakken. Momenteel wordt gewerkt aan een projectplan voor ErvenPlus 2.0, wat hopelijk kan worden uitgevoerd in de periode 2019-2021. Dit plan dienst als onderbouwing voor een subsidieaanvraag bij de provincie Noord-Brabant, een belangrijke financier in de eerste projectperiode. (DR)

www.ervenplus.nl

Fruitzforlife

Sjef van Dongen, lid van de Maashorstboeren, is eigenaar van Fruitzforlife in het Brabantse Zeeland en timmert regelmatig aan de weg met zijn grote, volgens de permacultuur beheerde groente- en fruittuin.

PawPaw

Sjef is gespecialiseerd in landschaps- en tuinarchitectuur en eetbare landschappen, begeleidt mensen bij de realisatie daarvan en geeft advies bij reeds bestaande projecten. Zo heeft hij vorig najaar in zijn woonplaats het "schoolbosje", dat ontstond uit vroegere boomplantdagen en dat jarenlang een kwijnend bestaan leidde, omgetoverd in een minibosje, met 56 fruitbomen, een speeltuin en een trimbaan. Zo werd het verwaarloosde schoolbosje een fraaie pluk-, speel- en trimplek. Sjef brengt ook met regelmaat informatieve video's uit over het reilen en zeilen in zijn grote natuurtuin. Vooral de video over de PawPaw vruchten was een groot succes. De tuin van Sjef is (na afspraak) ook te bezoeken. U kunt u gratis op de videofilmpjes abonneren via de website. (DR)

www.fruitzforlife.nl

Werken aan oerbossen in Maashorst

De bossen in de Maashorst krijgen steeds meer het karakter van een oerbos. Geleidelijk aan wordt het bos omgevormd naar een natuurlijker en gevarieerder bos. Om dit te realiseren zijn er recent werkzaamheden gestart op verschillende locaties in het natuurgebied.

Oude en dode bomen belangrijk

Om de gewenste variatie in de bossen te krijgen, zullen bestaande waardevolle, oude en aftakelende bomen behouden moeten blijven. Want in natuurlijke bossen hangt 50% van de biodiversiteit samen met de aanwezigheid van oude en dode bomen! Ook moeten er boom- en struiksoorten bij komen, die horen bij het natuurlijkere bos, maar die er nu nog ontbreken. Deze soorten komen echter niet vanzelf, of het duurt heel lang. Ze moeten dus geplant worden. Dat planten is geen gemakkelijke klus, want dat gebeurt met de hand en soms op heel specifieke plekken, aangezien men buiten en binnen het begrazingsgebied plant. Er komen 20 verschillende soorten bomen en struiken bij. Om de verdroging in de Maashorst te verminderen, worden een aantal slotjes gedempt of verondiept. Hierdoor blijft het water langer beschikbaar voor het gebied en worden de verschillen tussen de droge en natte delen versterkt.

Ook heide wordt aangepakt

En tenslotte worden er in het heideterrein van de Hooge Vorssel heidewerkzaamheden uitgevoerd. Het gaat om het verwijderen van opslag en het kleinschalig maaien, choppen* en plaggen van de heide. Het afvoeren van het organisch materiaal uit het gebied dringt de negatieve effecten van stik-

stofdepositie terug. De opdrachtgevers van de werkzaamheden zijn de vier Maashorstgemeenten en Staatsbosbeheer. Deze werken samen in de Stichting Maashorst in Uitvoering. Bosgroep Zuid begeleidt de werkzaamheden. De provincie Noord-Brabant levert een financiële bijdrage via de subsidieregeling biodiversiteit en leefgebieden en de Europese subsidieregeling POP. *chopperen is een niet zoveel gebruikte methode om sterke vergrassing van het pijpenstrootje terug te dringen. (DR)

De populier weer populair

De populier werd lange tijd een "volksboom" genoemd. Zijn Latijnse naam "Populus" is afgeleid van "Arbor populi", boom van het volk! In de jaren tachtig werden soms wel 1 miljoen populieren per jaar geplant, nu zijn dat er nog geen 40.000 per jaar meer.

Populier van ecologisch belang

De rol van de populier in het Nederlandse cultuurlandschap neemt dan ook zienderogen af. De boom is een kenmerkende boomsoort voor veel streken in Nederland. Zijn karakteristieke uiterlijk domineert zelfs een aantal landschappen. Bijvoorbeeld de streek tussen Den Bosch en Eindhoven, die bekend staat om zijn populierenbossen en rijbeplantingen langs wegen en weilanden*. In ons land komen drie inheemse soorten voor: de zwarte populier, de ratelaar en de witte abeel. De Canadese populier (een kruising tussen de zwarte populier en de Amerikaanse populier) is de meest aangeplante soort. De populier heeft soms een niet al te beste naam, omdat men denkt dat het een exotische productieboom is, die weinig betekenis heeft voor de biodiversiteit. Ook wordt de boom vaak weggekapt vanwege de angst op takbreuk. Maar de slechte

naam van de populier is onterecht; de boom is ecologisch van groot belang. Zo broeden er 50 soorten vogels in de boom, zoals de wiewaai. Ook zijn er meer dan 10 soorten paddenstoelen volledig afhankelijk van de populier. Toch lijkt de populier weer populairder te worden. Staatsbosbeheer en gemeenten willen de boom terugbrengen in het landschap en het populierenhout gewilder maken. In 2017 verschenen twee boeken over de populier: "Het grote populierenboek" van Hein van Iersel (€19,95, ISBN 978 90 79720 20.0) en het (toegankelijker) boek "De Populier, "onze volksboom in nieuw perspectief" van Wim Huijser (€24,95, ISBN 978905011625). (DR)

* Begin van dit jaar moesten helaas alle ca. 2.000 beeldbepalende populieren tussen Bostel en Best gekapt worden. Ze waren in 1994 geplant en begonnen een gevaar op te leveren voor het verkeer. Tijdens een zware storm belandden er al enige bomen op de snelweg. Het hout van de gekapte bomen blijft gelukkig in Brabant en wordt gebruikt in de bouw. En dankzij de Brabantse Populierenvereniging zullen er dit jaar weer nieuwe populieren geplant worden!

RTL Telekids TV programma komt naar Oss

RTL Telekids TV programma "Hou 't Schoon- De afvalrace" komt naar Oss. De opnames zijn op zondag 2 juni in het park tussen speeltuin Elckerlyc en kinderboerderij de Elzenhoek.

Ook andere activiteiten

"Hou 't Schoon- De afvalrace" is een TV spelshow waarin basisschoolleerlingen op een speelse manier kennis maken met de thema's zwerfvuil en afval scheiden. Basisschoolleerlingen in de gemeente Oss van 8 jaar en ouder kunnen meedoen aan het programma. Er is geen auditie of casting, aanmelden is meedoen! De kinderen spelen verschillende spelrondes, Na iedere ronde vallen er deelnemers af en tot slot volgt er een spannende finale. De winnaars van de afvalrace krijgen een les "YouTube filmpjes maken" van een bekende Youtuber. Samen maken ze een vlog over zwerfvuil en afval scheiden. Naast de opnames zijn er op de opnamedag ook allerlei activiteiten in het park en krijgen alle basisscholen het "Hou 't Schoon lespakket". Zo maken kinderen op een speelse manier kennis

met het onderwerp afval. Tevens komen er gratis gastlessen, rondleidingen op het Duurzaamheidsplein en worden er opruimacties georganiseerd. Het werven van deelnemers op de scholen start binnenkort. Graag aanmelden via website.

www.houtschoon.nl/oss

Bijzondere bomen in Oss

De gemeente Oss is een groene gemeente. Daar is men trots op. Ruim 70.000 bomen zorgen voor een fijne plek om te wonen, werken en ontspannen.

Meld bijzondere boom aan!

Van die 70.000 zijn er zo'n 1450 die de status van "bijzondere boom" hebben. Ze zijn bijzonder door hun leeftijd, soort of standplaats en hebben een speciale bescherming nodig. Deze bomen mogen niet gekapt worden. Heeft u een bijzondere boom in uw tuin, of weet u ergens in de gemeente een solitaire boom te staan waarvan u vindt dat hij heel bijzonder is, meldt u dat dan bij: bomen@oss.nl De bijzondere bomen staan allemaal met foto op alfabetische straatnaam in het bijzondere bomenboek van de gemeente Oss. Dat boek kunt u ook downloaden.

Oudste boom

Er zijn ook een aantal bijzondere bomen die al flink op leeftijd zijn. Zo staan er op het marktplein in Lith drie oude leilindes. Men denkt dat deze bomen zijn geplant in 1860. De leeftijd van oude, levende bomen is niet eenvoudig te achterhalen. En dan is er nog de majestueuze 22 meter hoge koningslinde bij de kerk in Macharen, die volgens de bomenstichting is geplant tussen 1830 en 1840. En tenslotte noemen we de zes zwarte lindes rondom een oude boerderij in de burgemeester Canisstraat in Demen. De geschatte leeftijd van deze bomen loopt uiteen van 1750 (Bomenstichting) tot 1880 (lijst bijzondere bomen) Met hun 240 jaar lijken zij de oudste bomen van de gemeente Oss te zijn. De oudste bomen van Oss zijn dus allemaal lindes. Met een beetje geluk zijn ze pas op de helft van hun leven, immers de oudste boom van Nederland - ook een linde - staat in Sambeek. Deze 500 jaar oude reus blijkt nog behoorlijk vitaal te zijn. (DR)

www.oss.nl/bestuur-en-organisaties/verordeningen-en-beleidsdocumenten

landwinkel®
Spierings

Van het land direct naar de klant!

Groenten, Fruit, Verse salades, Boeren zuivel,
Kaas, Vlees, IJs, Streekproducten en Geschenken

Onze openingstijden:

ma	gesloten
di t/m vr	10:00 - 18:00
za	9:00 - 17:00

Wist u dat de familie Spierings, naast het melkvee bedrijf en de sierviskwekerij, ook een Landwinkel heeft? Hier vindt u een ruim assortiment verse producten uit de regio, waaronder VanTosse streekproducten. Kom snel eens langs, wij helpen u graag!

U vindt ons aan de Oijenseweg 284 in Oss, net buiten de Oijense Zij naast Spierings Vis.

Oijenseweg 284 - Oss - www.landwinkelspierings.nl

van Liempd
Tuin & Parkmachines

Weijnen 77a 5388 HM Nistelrode
T. 0412- 61 10 04
E. info@vanliempdnuinenpark.nl

Tuin & Bosbouwmachines

Beregeningsmaterialen

Gereedschappen

Service & Reparatie

www.vanliempdnuinenpark.nl

**Nu ook op
DONDERDAG**

**ZOTTE
ZATERDAG
EXTRA*
KORTING
OP DIESEL/BENZINE/LPG**

(*Op basis van de DK brandstof adviesprijs.
Deze korting vervangt de huidige korting)

Servicestation de Kock, Full-service tankstation aan de voorzijde.
Self-service aan de achterzijde. 10L getankt, 2 euro korting op een wasprogramma naar keuze.

HESCHEWEG 223 OSS

MUIFEL

BROUWERIJ

Zin in een Muifelproeverij?

**Bezoek ons nieuwe proeflokaal
op de Vikingenweg 5 in Oss.**

Open op afspraak 06 - 4056 0581

www.muifelbrouwerij.nl

Bijzonder smaakvol!

Terwaenen 28
5341 DG Oss

@ossetrotse
Christian Chocolaterie Patisserie

Werkgroep Landschapsbeheer Oss

Werkdagen en mededelingen

Werkschema 2019

April

Zaterdag 6, vrijdag 12, woensdag 17, vrijdag 26

Mei

Zaterdag 4, vrijdag 10, woensdag 15, vrijdag 24

Juni

Zaterdag 1, vrijdag 7, woensdag 12, vrijdag 21, Vrijdag 28

Werktijden

De werktijd op de werkdagen is van 9.00-12.30 uur. Werklocatie en verzamelplaats worden tijdig per mail bekend gemaakt. Ook langere werktijden en extra werkdagen worden per mail doorgegeven.

Inlichtingen en aan- of afmeldingen

Inlichtingen en aan- of afmeldingen kunt u mailen naar werkgroep@landschapsbeheer-oss.nl of naar pr@landschapsbeheer-oss.nl. U kunt ook bellen naar 0412-642368.

Telefoonnummers

Henk Smouter (algemeen/projectcoördinator) 06-54288252
Tonnie van Hooff (coördinator beheer) 06-37456820 (ook tijdens de werkdagen).

Klusjesochtend

Iedere dinsdag klusjesochtend op onze Landschapswerf aan de Tolstraat 3, 5342 NH Oss tussen 9.00-12.00 uur. Telefoon 0412-474322.

Groene Wout

Uw redacteur maakt geen taal-fout in de kopregel hoor! Hij bedoelt met Groene Wout dan ook niet "het" Groene Woud in Brabant, maar één van de groene vrijwilligers die in de tuinderij werken, namelijk Wout van Zuilichem, man van het allereerste uur in de tuin aan het Laantje van Cumberland.

Geen stilte in de winter!

Wout stuurde me namelijk een foto, waarop hij druk bezig is met het strooien van kalk in de tuinderij in januari. En hij schrijft daarbij: "Ook in de winterperiode is er genoeg werk te doen in de tuin van Landerij VanTosse. We plegen onderhoud aan het tuingereedschap, repareren het hekwerk, doen snoeiwerk aan de fruitbomen en bessenstruiken, we zetten onze composthoop nog eens een keer om en strooien onze zelfgemaakte en elders aangekochte compost uit over de tuin. Om verzuring van de grond tegen te gaan, strooien we elk jaar 200 kg kalkkorrels

uit over de moestuin. Dat doe ik met een antieke zinken zaai-bak met leren draagriem, het echte handwerk dus!" Ook de productie (op afroep) van jams en sauzen van onze cranberries uit de diepvries door de "jamgroep" gaat 's-winters gewoon door! Zoals je hebt gemerkt, het hele jaar rond volop bezigheden met vooral in het voorjaar een piek in de werkzaamheden, zoals poten, zaaien, onkruid verwijderen en later in het jaar oogsten. (DR)

Mutaties Vrijwilligersgroep

De afgelopen periode kwam er één nieuwe vrijwilliger bij, namelijk Rob van de Wiel uit Oss. Rob had zijn eerste werkdag op 11 januari bij de "Lange Del" in Huisseling. Het totaal aantal vrijwilligers bedraagt nu 173. (DR)

Vacatures Landschapsbeheer aangepast

Al vele jaren komen mensen, die bij het vrijwilligerspunt van "Ons Welzijn" (voorheen RI-GOM) op zoek zijn voor een passende vrijwilligersbaan, ook de vacature van Landschapsbeheer Oss tegen.

Wandel- en fietsroutes onderhouden

Eind van vorig jaar is de vacature voor "Groene vrijwilliger met liefde voor de Natuur" werd uitgebreid met de vraag naar timmerlieden voor het maken van poorten, zitbanken, hekken, bruggetjes, picknicktafels en bijenhôtels voor onze eigen timmerwerkplaats op de locatie Tolstraat 5 in Oss. En er kwam een tweede vacature bij. Namelijk voor een "vrijwilliger die graag wandelt of fietst". Die kan, samen met andere vrijwilligers, de bewegwijzering van het (bijna 1.000 kilometer lange) wandel- en fietsknooppuntennetwerk en de ommetjes in het buitengebied van Oss gaan onderhouden. De materialen en gereedschappen, welke nodig zijn voor de inspectie en het herstel van de gebreken van de bewegwijzering, zijn beschikbaar vanuit onze werkplaats aan de Tolstraat. De werkzaamheden kunnen al wandelend, fietsend op met een auto (beschikbaar vanuit Landschapsbeheer) worden uitgevoerd. (DR)

Vriendenclub Landschapsbeheer

Er meldde zich de afgelopen periode één nieuw lid aan voor onze vriendenclub namelijk Gerard Hooijmans uit Oss.

Betalingen 2018 en 2019

We attenderen u nog op het feit dat er helaas nog steeds zo'n 50 leden van de vriendenclub hun contributie over het jaar 2018 niet betaald hebben, ondanks enkele "aanmaningen" van onze penningmeester. Kijkt u dus eens na of u daar misschien bij hoort? Het makkelijkst voor ons is natuurlijk een automatische afschrijving aan het begin van elk jaar. Contributiebetalingen, óók voor 2019 natuurlijk, kunt u doen op onze rekening: NL 94 RABO 0170 4198 94 ovv vriendenclub. (DR)

10 jaar bij Landschapsbeheer Oss

Dit jaar tellen we vier vrijwilligers die 10 jaar geleden hun eerste werkdag bij ons hadden. De eerste was René van Dorst (72) uit Schaijk - die ook al enkele jaren de correctie van onze nieuwsbrief verzorgt - die op 9 oktober 2009 aantrad. De tweede was Ineke Hilhorst (58), eveneens uit Schaijk, die op 7 november haar eerste werkzaamheden bij ons uitvoerde. Op dezelfde dag startte ook Jan van den Hoogen (72) uit Heesch met zijn werk bij Landschapsbeheer Oss. En de laatste van het jubilerende viertal, Wout van Zuilichem (74) uit Oss, zette op 9 december zijn eerste stappen bij Landschapsbeheer. (DR)